

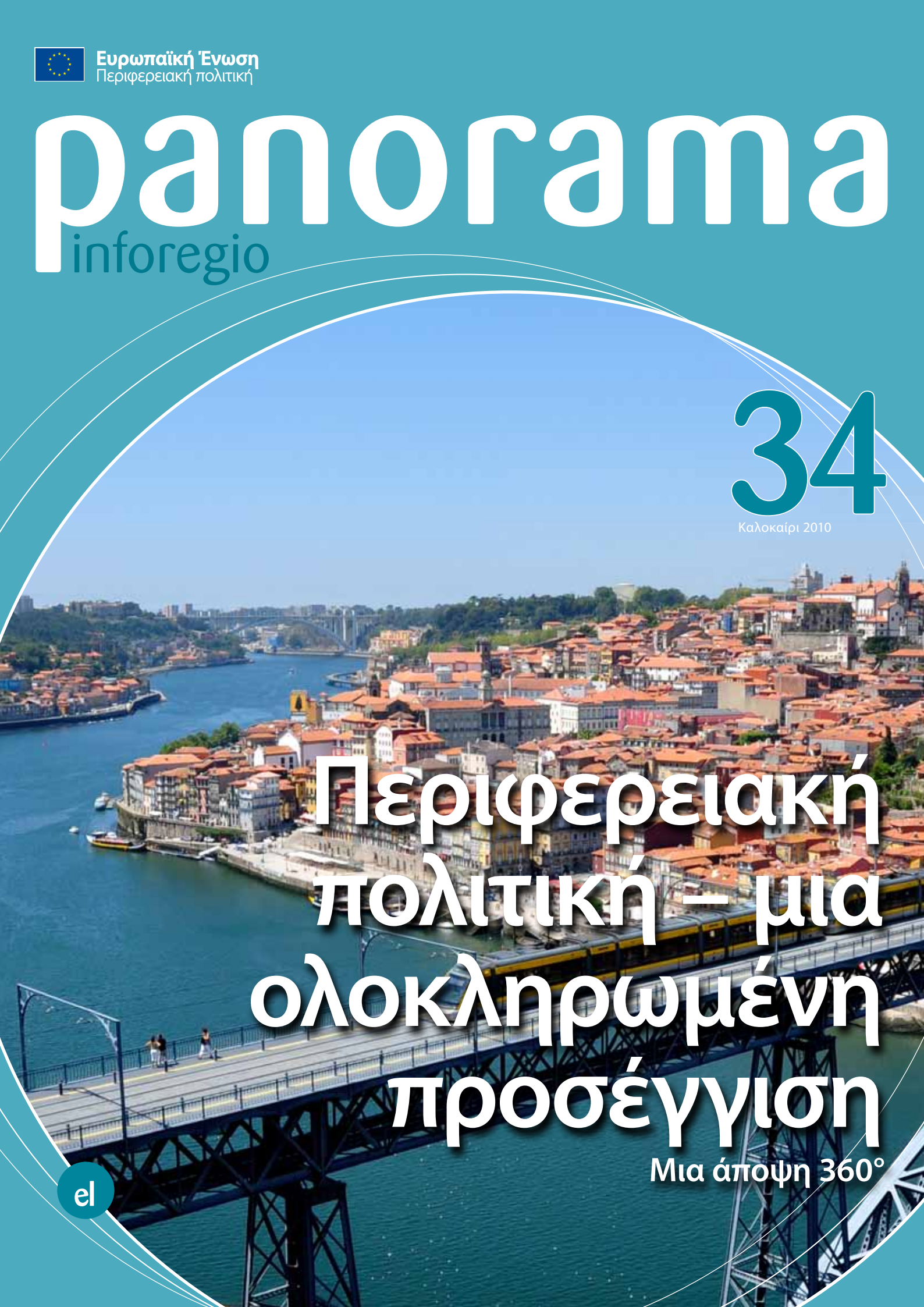
Ευρωπαϊκή Ένωση
Περιφερειακή πολιτική

ραπογραμμα

inforegio

34

Καλοκαίρι 2010

Περιφερειακή πολιτική – μια ολοκληρωμένη προσέγγιση

Μια άποψη 360°

el

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Dirk Ahner

3

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πολιτική συνοχής

4-5

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Fabrizio Barca – Brian Robson

6-9

ΓΥΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Προγράμματα από την Πορτογαλία, την Ουγγαρία, τη Γαλλία, την Πολωνία, τη Γερμανία και το Βέλγιο

10-13

Η ΒΑΥΑΡΙΑ ΣΕ ΒΑΘΟΣ

Βαυαρία: ολοκληρωμένες δράσεις βοηθούν διαρθρωτικά αδύναμες περιοχές να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητές τους στο έπακρο

14-15

ΚΟΙΝΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

Η ολοκλήρωση στην πράξη

16-17

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αστική ανάπτυξη και ολοκληρωμένη πολιτική – Κοινοτική Στήριξη για Αστική Ανάπτυξη

18-20

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Εξόχως απόκεντρες περιοχές – μια ολοκληρωμένη προσέγγιση

21

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΕΤΡΑΕΙ

Πολιτική συνοχής: θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το 2020

22-23

ΤΑ ΕΡΓΑ ΜΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΣΩ

Rorakademie, Mannheim
Κέντρο Νανοϋγείας στο πανεπιστήμιο του Swansea

24-25

ΔΙΚΤΥΩΣΗ

Κοινές ιδέες, κοινά αποτελέσματα (RegioStars 2010, Ημέρες Ελεύθερης Προσέλευσης 2010, ετήσιο συνέδριο Urbact)

26-27

28

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΤΕ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΑΣ

«Ολοκλήρωση», «ολοκληρωμένη προσέγγιση», «ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής» – στην παρούσα έκδοση του Raportama εξετάζουμε τι βρίσκεται πίσω από τις λέξεις αυτές. Η αλληλεξάρτηση των πολιτικών σημαίνει ότι, για παράδειγμα, τα συστήματα μεταφορών δεν πρέπει να καλύπτουν απλώς τις υπηρεσίες μεταφορών επιβατών αλλά να λαμβάνουν υπόψη περιβαλλοντικούς παράγοντες όπως η ενεργειακή απόδοση, τα επίπεδα θορύβου και η ατμοσφαιρική ρύπανση.

Οι επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής κρίσης στην ΕΕ κάνουν την ανάγκη για αποτελεσματική πολιτική ακόμη πιο επιτακτική. Με αυτό ως δεδομένο, η Επιτροπή ανακοίνωσε τη στρατηγική της Ευρώπης για το 2020, η οποία καθιερώνει τους εξής στόχους:

- Έξυπνη ανάπτυξη: ανάπτυξη μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση και την καινοτομία.
- Αειφόρος ανάπτυξη: προώθηση μιας πιο αποδοτικής στη χρήση πόρων, πιο πράσινης και πιο ανταγωνιστικής οικονομίας.
- Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς: ενίσχυση μιας οικονομίας με υψηλά ποσοστά απασχόλησης που θα επιτυγχάνει κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Η επίτευξη όλων αυτών απαιτεί προσεγγίσεις που λαμβάνουν πλήρως υπόψη τον τρόπο με τον οποίο το ένα πεδίο άσκησης πολιτικής επηρεάζει το άλλο.

Η προετοιμασία της επόμενης γενιάς προγραμμάτων μετά το 2013 θα προσφέρει την ευκαιρία για αύξηση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας της υλοποίησης της πολιτικής συνοχής. Είναι σημαντικό να αξιοποιήσουμε αυτή την ευκαιρία και να αναθεωρήσουμε την πολιτική, με σκοπό να εστιάσουμε περισσότερο στις επιπτώσεις και τα αποτελέσματά της.

Καθώς οι συζητήσεις για το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής εντείνονται, ένα από τα ζητήματα που πρέπει να τεθούν είναι πώς μπορεί να προσφέρει το κατάλληλο πλαίσιο για ολοκληρωμένες λύσεις, προσαρμοσμένες στις γνώσεις και τις προτιμήσεις των ανθρώπων, αποφεύγοντας ωστόσο την εφαρμογή μιας ενιαίας προσέγγισης όλων των θεμάτων.

Το παρόν τεύχος του Raportama εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους η ολοκληρωμένη προσέγγιση εφαρμόζεται στην τρέχουσα περίοδο, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον στη Βαυαρία, καθώς και σε παραδείγματα από τη Γαλλία, την Ουγγαρία, την Πολωνία και την Πορτογαλία. Ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται στην εδαφική συνεργασία μπαίνει επίσης στο μικροσκόπιο στην Ευρωμητρόπολη Λιλ-Κουρτραί-Τουρναί.

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση είχε ιδιαίτερα καλά αποτελέσματα στον αστικό χώρο, και εδώ το άρθρο «Αστική ανάπτυξη και ολοκληρωμένη πολιτική» δείχνει πώς η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής βοήθησε στην προώθηση της ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης.

Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ευρώπης χρήζουν της προσοχής μας γιατί συχνά δυσκολεύονται να ξεπεράσουν τη μεγάλη απόστασή τους από τα κέντρα οικονομικής ανάπτυξης της Ευρώπης. Εδώ, η εδαφική προσέγγιση, που είναι εγγενής στην ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής, μπορεί να διαδραματίσει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο.

Τέλος, δύο ειδικοί στον τομέα αυτό, ο καθηγητής Brian Robson από το Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ και ο καθηγητής Fabrizio Barca, συγγραφέας της ανεξάρτητης έκθεσης «Πρόγραμμα μεταρρύθμισης για την πολιτική συνοχής», συζητούν τις απόψεις τους για την ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Ελπίζω να απολαύσετε την παρούσα έκδοση του Raportama και να μπορέσετε «ενσωματώσετε» κάποιες από τις ιδέες και τις αντιλήψεις που παρουσιάζονται εδώ στη δική σας δουλειά.

Καλή ανάγνωση!

Dirk Ahner

Γενικός Διευθυντής, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ

Τα τελευταία χρόνια, οι συζητήσεις σχετικά με την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής επικεντρώνονταν στα οφέλη που είχε ως «ολοκληρωμένη προσέγγιση» για τη χάραξη πολιτικών. Τι ακριβώς σημαίνει όμως αυτό; Το παρόν τεύχος του περιοδικού Ραπογαμα επιχειρεί να εξηγήσει την έννοια της ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Από πού προέρχεται η ιδέα;

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση έχει τις ρίζες της στις απαρχές της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής.

Το 1957, όταν οι έξι ιδρύτριες χώρες υπέγραψαν τη Συνθήκη της Ρώμης, στόχος τους ήταν «η ενίσχυση της ενότητας των οικονομιών τους και η εξασφάλιση της αρμονικής τους ανάπτυξης, μειώνοντας τις υφιστάμενες ανισότητες μεταξύ των διαφόρων περιοχών και την καθυστέρηση των λιγότερο ευνοημένων μεταξύ αυτών.» Ο στόχος αυτός γεννήθηκε από την ανησυχία μήπως ορισμένες λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές δεν μπορούσαν να ωφεληθούν από την περαιτέρω ολοκλήρωση της αγοράς.

Οι διαδοχικές διευρύνσεις αύξησαν σημαντικά τις περιφερειακές ανισότητες μέσα στην ΕΕ. Το 1986, όταν η Ελλάδα, η Ισπανία και η Πορτογαλία εντάχθηκαν στην Ένωση, η αναλογία του πληθυσμού που ζούσε σε μια περιφέρεια με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κάτω του 30% του μέσου όρου της ΕΕ εκτινάχθηκε από το 12,5% στο 20%. Με τις τελευταίες δύο διευρύνσεις αυξήθηκαν δραματικά οι περιφερειακές διαφορές σε επίπεδο ανάπτυξης και έγινε ακόμη πιο έντονη η ανάγκη για μια πολιτική που να προωθεί την ανάπτυξη σε όλες τις περιφέρειες.

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας αναγνωρίζει ρητά την εδαφική συνοχή ως θεμελιώδη στόχο της Ένωσης, μαζί με την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Αυτό σημαίνει ότι τα εδαφικά ζητήματα και οι πολιτικές της Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων των στόχων που προσδιορίστηκαν στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για το 2020, θα πρέπει να συνεκτιμούν περισσότερο τον εδαφικό τους αντίκτυπο.

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση τονίζει ότι για την ενίσχυση της ανάπτυξης απαιτείται στενός συντονισμός των δημόσιων πολιτικών. Για παράδειγμα, τόσο οι επενδύσεις στις υποδομές όσο και οι επενδύσεις στην εκπαίδευση και την καινοτομία μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη. Ένας τέτοιος συντονισμός, ωστόσο, μπορεί να είναι αποτελεσματικός μόνο σε περιφερειακό επίπεδο, αφού οι παράγοντες ανάπτυξης διαφέρουν πολύ μεταξύ περιοχών. Ως εκ τούτου, η πολιτική συνοχής βασίζεται κατά κύριο λόγο σε στρατηγικές ολοκληρωμένης περιφερειακής ανάπτυξης.

Το σημερινό πλαίσιο

Τα τελευταία χρόνια, η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής υιοθέτησε ένα νέο μοντέλο περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης. Από πολιτική με στόχο την αποζημίωση περιοχών λόγω των μειονεκτημάτων τους εξελίχθηκε σε μια πολιτική σχεδιασμένη να βελτιώσει την περιφερειακή ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Εδώ είναι που η ολοκληρωμένη προσέγγιση μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά πολύτιμη. Η έμφαση σε ένα τομέα πολιτικής, για παράδειγμα τις μεταφορές, δεν έχει νόημα αν δεν συνυπολογιστούν ο περιβαλλοντικός, ο κοινωνικός και άλλοι οικονομικοί τομείς πολιτικής.

Πρόσφατη μελέτη έδειξε ότι η οικονομική ανάπτυξη δεν εξαρτάται απλώς από τη διαθεσιμότητα των πόρων αλλά και από το πώς μπορεί να γίνει αποτελεσματική διαχείριση αλληλένδετων παραγόντων ανάπτυξης. Σε μια έκθεση του ΟΟΣΑ του 2009, για παράδειγμα, υποστηρίζεται ότι η βελτίωση των υποδομών δεν επαρκεί για να έχουμε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Ωστόσο, όταν συνδυάζεται με βελτιώσεις στην εκπαίδευση και την καινοτομία, ο αντίκτυπος που έχουν στην ανάπτυξη οι επενδύσεις στις υποδομές είναι σημαντικός.

Ομοίως, ακόμη κι αν η έρευνα και η ανάπτυξη επικεντρωθούν σε ένα συγκεκριμένο τομέα ή περιφέρεια, δεν συνεπάγεται απαραίτητα ότι τα οφέλη θα γίνουν αισθητά μόνο στην οικεία περιοχή. Η απόδοση μιας περιοχής σε ένα συγκεκριμένο τομέα μπορεί συχνά να συνδέεται στενά με την απόδοση μιας άλλης. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αποφεύγεται να αναπτύσσονται μεμονωμένα οι στρατηγικές περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης.

Μα πώς συνδέονται όλοι αυτοί οι στόχοι;

Ο υπέρτατος στόχος της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής ήταν ανέκαθεν η ενίσχυση της αρμονικής ανάπτυξης της Ένωσης και των περιφερειών της. Στο πλαίσιο αυτό, συμβάλλει σημαντικά στους τρεις στρατηγικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το 2020:

- Έξυπνη ανάπτυξη, αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα, ειδικά στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες.
- Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, ενισχύοντας την απασχόληση και βελτιώνοντας την ευημερία των ανθρώπων.
- Πράσινη ανάπτυξη, προστατεύοντας και βελτιώνοντας την ποιότητα του περιβάλλοντος.

Ένα νέο κέντρο υποδοχής επισκεπτών για το ρωμαϊκό θέατρο της Μέριδα, Εξτρεμαδούρα, Ισπανία

Ολοκλήρωση και πολιτικές με επίκεντρο τον τόπο

Πώς λοιπόν η ολοκληρωμένη προσέγγιση συνδυάζεται με μια πολιτική σε εδαφικό επίπεδο όπως η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής; Η καθημερινή εφαρμογή των προγραμμάτων της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής υπογραμμίζει την ανάγκη συνεργασίας με πολλαπλά επίπεδα διοίκησης. Με τη στενή συνεργασία σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής μπορεί να αυξήσει τη συνεκτικότητα και τη συνέργεια μεταξύ των διαφόρων πολιτικών. Αυτό μπορεί επίσης να συμβάλει στη διάδοση ορθών πρακτικών.

Η εδαφική προσέγγιση υπογραμμίζει ακόμη την ανάγκη μιας πιο ευέλικτης αντίληψης της γεωγραφικής περιοχής, η οποία μπορεί να είναι μικρή, όπως στην περίπτωση των νησιών ή των προαστίων, ή μεγάλη, όπως στην περίπτωση των μητροπολιτικών περιοχών ή των μακροπεριφερειών, όπως η Βαλτική Θάλασσα. Για παράδειγμα, ορισμένα προγράμματα της πολιτικής συνοχής μπορεί να επιδιώκουν τη βελτίωση της πρόσβασης σε ευρυζωνικές συνδέσεις σε μέρη της περιφέρειάς τους όπου η απόδοση της απαραίτητης επένδυσης δεν είναι αρκετά υψηλή για να κινητοποιήσει τις εταιρείες να ενεργήσουν αυτόνομα. Άλλα προγράμματα ενδεχομένως να χρειάζονται μια πολυπεριφερειακή διάσταση που να τους επιτρέπει τη δημιουργία μιας κοινής στρατηγικής για μια λειτουργική περιοχή. Η γεωγραφία εξακολουθεί να έχει σημασία.

Η ολοκλήρωση αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της

Τέλος, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση παρουσιάζει επίσης προκλήσεις για τους τοπικούς φορείς. Η υιοθέτηση ολοκληρωμένης προσέγγισης για την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη απαιτεί από τους πολιτικούς ιθύνοντες να αξιοποιήσουν στρατηγικές προγραμμάτων που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες, χωρίς να παρασυρθούν από τη σχετική ευκολία με την οποία μπορούν να καταναλώσουν πόρους σε επιμέρους τομείς.

Γι' αυτό απαιτείται να καθοριστούν στόχοι και σκοποί με βάση μια ανάλυση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ίδια η περιφέρεια. Για παράδειγμα, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο ρόλος του συστήματος μεταφορών για τη διευκόλυνση της επίτευξης ευρύτερων οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων, ενδεχομένως σε εθνικό επίπεδο.

Οι τοπικές στρατηγικές δεν πρέπει να διαμορφώνονται μεμονωμένα, αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι στρατηγικές που εφαρμόζονται και σε άλλες περιοχές, όπως, για παράδειγμα, σε γειτονικές περιφέρειες. Εδώ, η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής έχει εμπειρία στη στήριξη της ανάπτυξης διαπεριφερειακών συστημάτων συντονισμού, που είναι αναγκαία για να μπορέσουν οι περιφέρειες της ΕΕ να συνεργαστούν και να αξιοποιήσουν τις συνέργειές τους. Πιο απλά, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, με συντονισμό των δράσεων σε διάφορους τομείς πολιτικής, θα φέρει καλύτερα αποτελέσματα από ό,τι οι μεμονωμένες πρωτοβουλίες.

«... η ολοκληρωμένη προσέγγιση παρουσιάζει επίσης προκλήσεις για τους τοπικούς φορείς»

Ο σταθμός Estação do Oriente, Λισσαβόνα, Πορτογαλία

FABRIZIO BARCA

Ο δρ Fabrizio Barca είναι γενικός διευθυντής του Ιταλικού υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Ο Barca σήμερα είναι ειδικός σύμβουλος της Επιτροπής της ΕΕ και λέκτορας πολιτικών επιστημών σε πανεπιστήμιο του Παρισιού, ενώ έχει στο ενεργητικό του εκτεταμένο συγγραφικό έργο πάνω στην εταιρική διακυβέρνηση και την Ιταλική Ιστορία.

Στην έκθεσή σας για το μέλλον της πολιτικής συνοχής, περιγράψατε την εν λόγω πολιτική ως «τοπική». Πώς επιδρά σε κάτι τέτοιο μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη χάραξη πολιτικής; Υπάρχει κάποια σύνδεση μεταξύ των δύο αυτών θεωρήσεων της χάραξης πολιτικής;

Η «τοπική» προσέγγιση είναι μια πολιτική στρατηγική που στοχεύει στην προώθηση της ανάπτυξης που προέρχεται έξωθεν (του κάθε τόπου) μέσω παρεμβάσεων προσαρμοσμένων στις συγκεκριμένες συνθήκες. Η ένταξη διαφορετικών τομεακών παρεμβάσεων σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση αποτελεί συστατικό της τοπικής προσέγγισης στη χάραξη πολιτικής, όπως και οι συμβάσεις, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τα συστήματα στο χώρο των κοινωνικών εταίρων.

Η ενοποίηση απαιτεί μια τοπική προσέγγιση, επειδή δεν μπορείς να ενοποιήσεις διαφορετικές τομεακές παρεμβάσεις, παρά μόνο στην πράξη, σε ένα τοπικό πλαίσιο. Μπορείς να έχεις τομεακή συνεργασία στις πρωτεύουσες μιας ομοσπονδίας, ενός έθνους ή μιας περιφέρειας, αλλά η όποια ενοποίηση θα είναι θεωρητική. Μόνο σε επίπεδο έργου μπορείς να λάβεις υπόψη την ιδιαιτερότητα ενός συγκεκριμένου τόπου και να αντιληφθείς ότι μόνο ένα μείγμα «τεσσάρων διαφορετικών στοιχείων συγχρόνως» μπορεί να αποδώσει.

Στην παρουσίασή σας «Η Ένωση και η πολιτική συνοχής – Σκέψεις για το αύριο», περιγράφετε μια σειρά προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ΕΕ, όπως περιβαλλοντικής, οικονομικής και κοινωνικής φύσεως. Μπορείτε να μας εξηγήσετε πώς μία ολοκληρωμένη προσέγγιση αυτών των προβλημάτων είναι ικανή να βοηθήσει και γιατί;

Γι' αυτό υπάρχουν πολλοί λόγοι, και ιδιαίτερα τρεις. Κατ' αρχάς, οι προκλήσεις στις οποίες αναφερόμαστε είναι εκ φύσεως τοπικού χαρακτήρα. Τόσο η κλιματική αλλαγή όσο και οι προκλήσεις της μετανάστευσης, καθώς και η ανάγκη για καινοτομία, για παράδειγμα, εκδηλώνονται ως προβλήματα που μπορούμε να διαπιστώσουμε μόνο πρακτικά σε τοπικό επίπεδο.

«**Η ενοποίηση απαιτεί μια τοπική προσέγγιση**»

Ο δεύτερος λόγος αποτελεί απόρροια του πρώτου: προκειμένου να καταπααστούμε με τις σημερινές προκλήσεις, χρειάζεται να συνδυάσουμε κοινές και καθολικές γνώσεις που δεν βασίζονται σε συγκεκριμένο πλαίσιο, με τις γνώσεις όσων δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο. Η τοπική εμπειρογνώσια μάς είναι επίσης απαραίτητη και χρειαζόμαστε μια προσέγγιση που να την αξιοποιεί.

Το τρίτο στοιχείο συνδέεται με την εφαρμογή. Τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη έχουμε διαπιστώσει ότι ο καλύτερος τρόπος να είμαστε αποδοτικοί στην πολιτική μας είναι να μην αυταπατώμεθα ότι έχουμε βρει μια μόνιμη λύση. Δεν υπάρχουν μόνιμες λύσεις. Όσο αποδοτική κι αν είναι μια πολιτική, πολύ σύντομα θα πάψει να είναι, επειδή οι άνθρωποι βρίσκουν τρόπους να την καταστρατηγούν. Επομένως κλειδί για την προσέγγιση, την επίλυση των προβλημάτων και την εφαρμογή μιας πολιτικής είναι ο πειραματισμός, με την έννοια μιας πρακτικής που επιτρέπει στους ανθρώπους να δοκιμάζουν λύσεις και να παρακολουθούν, να ασκούν κριτική και να εκφράζουν τη συμφωνία ή διαφωνία τους. Για ακόμη μία φορά, η τοπική προσέγγιση αποτελεί το κατάλληλο πολιτικό πλαίσιο για την ενσωμάτωση του πειραματικού στοιχείου.

Μιλάτε για την ανάγκη μιας σαφούς και κατηγορηματικής διάκρισης ανάμεσα στις πολιτικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην αύξηση εισοδήματος και ανάπτυξης και σε εκείνες που επιδιώκουν την άμβλυση των ανισοτήτων. Αυτό δεν αντιβαίνει σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση;

Στόχοι οποιασδήποτε αναπτυξιακής πολιτικής είναι τόσο η ισότητα, όσο και η αποδοτικότητα: η κοινωνική ένταξη, που αναφέρεται στις πολυδιάστατες πτυχές της ανθρώπινης ευημερίας, και η πλήρης αξιοποίηση των ικανοτήτων, που συνδέεται με τον άξονα της αποδοτικότητας. Τότε το ερώτημα αλλάζει μορφή: «Δεν αληθεύει ότι τα ίδια ακριβώς αίτια για την αποτυχία ως προς την επίτευξη της κοινωνικής ένταξης εξηγούν και την αποτυχία ως προς την πλήρη αξιοποίηση των ικανοτήτων;».

Ισχύει όντως ότι, αν σε ένα τόπο οι θεσμοί και οι ικανότητες είναι ισχυροί, οι ευκαιρίες για την ανάδειξη των καινοτόμων είναι περιορισμένες και, αντιθέτως, η «παλαιά φρουρά» τείνει να παραμένει στη θέση της, οδηγώντας σε θεσμική αποτελμάτωση.

Μια πολιτική τοπικής προσέγγισης, εφόσον εφαρμοστεί κατάλληλα, θα αλλάξει τους θεσμούς και θα έχει επιρροή στην καινοτομία – μονάχα όμως μακροπρόθεσμα. Εντούτοις, αν και τα αίτια ενδέχεται να είναι κοινά, η βελτίωση της ένταξης δεν συνεπάγεται απαραίτητως την αύξηση των ικανοτήτων ή τανάπαλιν. Για πολύ μεγάλο διάστημα κρύβουμε την κοινωνική ατζέντα πίσω από την ατζέντα της αποδοτικότητας, ισχυριζόμενοι ότι μπορούμε να κάνουμε και τα δύο συγχρόνως. Κάτι τέτοιο όμως δεν ισχύει.

Ακόμη σημαντικότερη είναι η διαπίστωση ότι οι παρεμβάσεις που είναι καλύτερες στην αντιμετώπιση ενός ζητήματος είναι επίσης καλύτερες στην αντιμετώπιση άλλων. Συγκεκριμένο παράδειγμα: φανταστείτε ότι έχετε μια περιφέρεια που υποφέρει εξαιτίας ενός κακού εκπαιδευτικού συστήματος και επενδύει περιφερειακά κονδύλια στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης που προσφέρει. Έχετε τους κορυφαίους είκοσι, δυνητικά λαμπρούς φοιτητές, οι οποίοι χρειάζονται μια ριζική αναβάθμιση των προσφερόμενων μαθημάτων. Έχετε ακόμη μια πλειοψηφία νέων που εγκαταλείπουν το σχολείο χωρίς απολυτήριο στα 16.

Πού διοχετεύετε τα χρήματα; Αν επενδύσετε στους ακαδημαϊκά προικισμένους και τις ευκαιρίες και ιδέες τους, θα εξασφαλίσετε ένα θετικό αντίκτυπο στην έρευνα και την καινοτομία, ο οποίος θα αποδώσει σε σύντομο χρονικό διάστημα. Θα ενισχύσετε την ανταγωνιστικότητα της περιφέρειάς σας. Αν επενδύσετε στους ανειδίκευτους νέους που εγκαταλείπουν το σχολείο δεν θα προσφέρετε τίποτα στην καινοτομία της περιφέρειας, αλλά θα συμβάλετε θεαματικά στην κοινωνική ένταξη, επειδή αυτοί οι νέοι μέσα σε δύο-τρία χρόνια θα είναι καλύτεροι πολίτες και θα ωφελούν τους εαυτούς τους και τον περίγυρό τους.

Η ανάπτυξη περικλείει και τις δύο προτεραιότητες, και η πολιτική συνοχής πρέπει να καλύπτει και τις δύο, θα πρέπει όμως να αντιμετωπίζονται με σαφώς προσδιορισμένες, χωριστές παρεμβάσεις, που να εξαγγέλλονται είτε με στόχο τη μία είτε με στόχο την άλλη.

Υπάρχει ακόμη ένα επιχείρημα για αυτό, το οποίο σχετίζεται με την επίτευξη αποτελεσμάτων. Αν υποστηρίζουμε ότι μπορούμε να κάνουμε και τα δύο ταυτόχρονα, οι τοπικοί δημόσιοι λειτουργοί δεν θα λένε πολύ ξεκάθαρα πού στοχεύουν. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγουν τον έλεγχο και την επαλήθευση των αποτελεσμάτων τους. Με σαφή διάκριση των διαφορετικών στόχων, μπορούμε να διαπιστώσουμε σαφέστερα τι συμβαίνει.

Η αξιολόγηση βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Η ολοκληρωμένη πολιτική δεν θα είναι δυσκολότερο να αξιολογηθεί;

Η ειλικρινής απάντηση είναι «ναι». Η ποσοτική, σχολαστική αξιολόγηση αντικτύπου μέσω αντιπαραδειγμάτων καθίσταται πιο δυσχερής λόγω της ολοκληρωμένης προσέγγισης, καθώς η ενοποίηση διαφορετικών τομεακών παρεμβάσεων σημαίνει εξορισμού ότι οι παρεμβάσεις καθορίζονται από πολλές συνιστώσες. Προκειμένου να βελτιώσουμε

τις ευκαιρίες για τα παιδιά σε μια δύσκολη περιοχή, πρέπει να συγκροτήσουμε ένα πακέτο δράσεων που θα περιλαμβάνει την ποιότητα της διδασκαλίας, την ασφάλεια των παιδιών στα σχολεία και τους δρόμους, την κινητικότητα τους και ούτω καθεξής.

Η αξιολόγηση πακέτων παρουσιάζει το εξής πρόβλημα: ποτέ δεν γνωρίζεις ποιο συστατικό τους λειτουργεί, επομένως μπορεί να καταλήγεις ότι λειτούργησε, θα ήθελες όμως ακόμη να ξέρεις ακριβώς γιατί και πώς συνέβη αυτό. Δεν θα μπορούσε κάποιο στοιχείο του να λειτουργήσει ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα;

Συνιστά λοιπόν μια πρόκληση, αλλά ο πειραματισμός, τον οποίο επιτρέπει η τοπική προσέγγιση, αποτελεί την απάντηση, επειδή ενθαρρύνει τον ανοιχτό, ειλικρινή διάλογο με τους ντόπιους. Θα το χαρακτηρίζα ως συλλογικό εργαστήριο σε πραγματικό χρόνο, το οποίο αφήνει περιθώρια λάθους.

BRIAN ROBSON

Ο Brian Robson είναι ομότιμος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ

Μέσω του Κέντρου Σπουδών Αστικής Πολιτικής (Centre for Urban Policy Studies – CUPS), το οποίο ίδρυσε το 1983, ο Robson έχει διεξαγάγει ένα ευρύ φάσμα ερευνών για λογαριασμό της κυβέρνησης, σχετικά με την αξιολόγηση της αστικής και περιφερειακής πολιτικής.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη;

Δύο πτυχές της ολοκλήρωσης μπορούν να συμβάλουν σε μια επιτυχημένη οικονομική ανάπτυξη. Η πρώτη συνίσταται στη σύνδεση των διαφόρων τομέων της οικονομίας. Η στέγη, οι συγκοινωνίες, η απασχόληση, η ποιότητα του περιβάλλοντος και ένα πλήθος κοινωνικών στοιχείων αλληλεπιδρούν και επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη. Εντούτοις, για διαχειριστικούς λόγους, ο διοικητικός ιστός σταθερά τεμαχίζεται σε χωριστούς τομείς. Η διαμόρφωση κοινών προτεραιοτήτων για αυτά τα στεγανά δεν είναι ποτέ εύκολη, καθώς το καθένα έχει τους δικούς του στόχους, προτεραιότητες και προϋπολογισμό. Παρ' όλα αυτά, η περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη οφείλει να προσδιορίσει πώς αυτά τα θεσμικά διαχωρισμένα στοιχεία αλληλοεπηρεάζονται. Οι θεμελιώδεις δεσμοί μεταξύ αγορών εργασίας και κατοικίας παρέχουν τη βασική αρχιτεκτονική της οικονομίας. Αυτό οξύνει την ανάγκη της εμπλοκής των πολιτικών για τις συγκοινωνίες – έναν τομέα όπου δεν παρουσιάζουν καλές επιδόσεις όλα τα κράτη μέλη.

Η δεύτερη ενέργεια που μπορεί να λειτουργήσει θετικά είναι να τοποθετήσουμε το χώρο στο επίκεντρο του προγραμματισμού μας. Η οικονομική ανάπτυξη μας αναγκάζει όλους να γίνουμε γεωγράφοι και να αναγνωρίσουμε τον προεξάρχοντα ρόλο του χώρου. Εντός του Ηνωμένου Βασιλείου, οι αγγλικές περιφερειακές υπηρεσίες βρίσκονται αυτή τη στιγμή αντιμέτωπες με το έργο της ενοποίησης κατατεμαχισμένων οικονομικών στρατηγικών, οι οποίες στερούνταν χωρικού χαρακτήρα, και χωρικών στρατηγικών, μεταξύ των οποίων η στεγαστική πολιτική. Αυτό δεν είναι απλό. Αναγκάζει τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής να καθορίσουν την πιο κατάλληλη γεωμετρία και να είναι πιο επιλεκτικοί ως προς τις επενδυτικές προτεραιότητες. Η ολοκλήρωση οικονομικής και χωρικής στρατηγικής καθιστά δυσκολότερη την αποφυγή της σωστής ιεράρχησης των προτεραιοτήτων. Προσδίδει επίσης μεγαλύτερη βαρύτητα στο σχήμα της πόλης-περιφέρειας, σε σχέση με διοικητικές γεωγραφίες βασισμένες σε επαρχίες ή διοικητικές περιφέρειες. Οι πόλεις-περιφέρειες είναι πιο κατάλληλες, επειδή καθορίζονται με λειτουργικά κριτήρια, αναγνωρίζοντας το αποτύπωμα των μεγαλύτερων πόλεων, οι οποίες είναι οι κινητήριες δυνάμεις των μεταβιομηχανικών κοινωνιών μας.

Αν αναλογιστούμε τη σχετική ανάπτυξη του Λίβερπουλ και του Μάντσεστερ, πώς επηρέασε η ολοκληρωμένη προσέγγιση την αστική ανταγωνιστικότητα;

Η αστική ανταγωνιστικότητα φέρνει στο προσκήνιο μια τρίτη πτυχή της ολοκλήρωσης: τη σύναψη εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιδιωτικού, δημόσιου και εθελοντικού τομέα. Το Μάντσεστερ έχει παρουσιάσει εξαιρετικές επιδόσεις ως προς αυτό. Στον πυρήνα της φιλοσοφίας του προς έναν επανακαθορισμό της ταυτότητάς του παρατηρούμε μια σειρά ισχυρών εταιρικών σχέσεων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Πολλά από τα σημαντικότερα επιτεύγματά του οφείλονται σε οργανισμούς εφαρμογής που σχεδιάστηκαν έτσι, ώστε να διατηρούν μια απόσταση από τη δημοτική αρχή, και να περιλαμβάνουν προσωπικό και από τον δημόσιο και από τον ιδιωτικό τομέα. Τέτοιες δομές δημιουργούν στους πιθανούς επενδυτές μεγαλύτερη εμπιστοσύνη ως προς το εμπορικό σκεπτικό και την ταχύτητα λήψης των απαιτούμενων αποφάσεων. Το πλέον θεαματικό παράδειγμα αποτελεί ο οργανισμός που συγκροτήθηκε για την ανοικοδόμηση της περιοχής του κέντρου μετά την έκρηξη βόμβας του 1996. Άντλησε προσωπικό που αποσπάστηκε από τον δήμο και κατασκευαστές και επενδυτές του ιδιωτικού τομέα. Το επανασχεδιασμένο κέντρο ολοκληρώθηκε σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα και έδωσε ώθηση στην προσφορά καταστημάτων και γραφείων στο κεντρικό Μάντσεστερ σε μια περίοδο που είχε αρχίσει να λειτουργεί ένα μεγάλο εμπορικό συγκρότημα εκτός πόλης, το οποίο σε άλλη περίπτωση θα μπορούσε να υπονομεύσει την εμπορική ελκυστικότητα του κέντρου.

Η οικονομική ανάκαμψη του Λίβερπουλ συντελέστηκε μόλις πρόσφατα και σε πολύ λιγότερο σταθερές βάσεις. Αυτό αντικατοπτρίζει ως ένα βαθμό τις αντιπαλότητες της κατά πολύ πιο ρευστής πολιτικής διακυβέρνησής του. Πολλοί από τους πολιτικούς του αντιδρούσαν στη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, και η ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων ήταν ισχνή. Ως εκ τούτου, τα μεγάλα ποσά που συνέρευσαν στην πόλη από τον Στόχο 1 αρχικά οδήγησαν σε απραξία, καθώς οι ανταγωνιζόμενες απόψεις διαγκωνίζονταν για κομμάτια της πίτας. Αυτό ανήκει πλέον στην ιστορία. Το Λίβερπουλ έχει αρχίσει να προσελκύει νέες επενδύσεις και οι οικονομικές προοπτικές του φαίνονται λιγότερο σκοτεινές. Αν είχε σταθεί ικανό να ικανοποιήσει τις προτεραιότητές του μέσω ισχυρότερων ολοκληρωμένων εταιρικών σχέσεων, η ανάκαμψη του θα είχε συντελεστεί νωρίτερα, παρά στο μέσον της ύφεσης. Παρ' όλα αυτά, δεν πρέπει να υπερβάλλουμε για την παλαιότερη έλλειψη ολοκλήρωσης. Όπως όλες οι πόλεις που στερούνται διεξόδων, αποτελεί θύμα της τοποθεσίας του: με στραμμένη την πλάτη προς την Ευρώπη και περιορισμένο γεωγραφικό βεληνεκές, καθώς η παραθαλάσσια ιδιότητά του περιορίζει το αποτύπωμα της πόλης-περιφέρειάς του στις 180 μίλλες.

Κατά τη γνώμη σας, πρέπει η ευρωπαϊκή περιφερειακή πολιτική να εστιάζει απλώς στη μείωση των ανισοτήτων, ή και να ασχολείται με ζητήματα ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας;

Η μείωση των ανισοτήτων δικαίως τίθεται στο επίκεντρο, αλλά το κόλπο εδώ είναι να διασυνδέσουμε τις υποβαθμισμένες περιοχές με πιο πλούσιους και ανταγωνιστικούς τόπους. Αυτό μπορεί να είναι ζήτημα απλώς μιας βελτίωσης των μεταφορικών συνδέσεων με περιοχές απασχόλησης, προσαρμογής των δεξιοτήτων στις απαιτήσεις των τοπικών εργοδοτών, ή προσέλκυσης πιο ευκατάστατων νοικοκυριών σε λιγότερο πλούσιες τοποθεσίες.

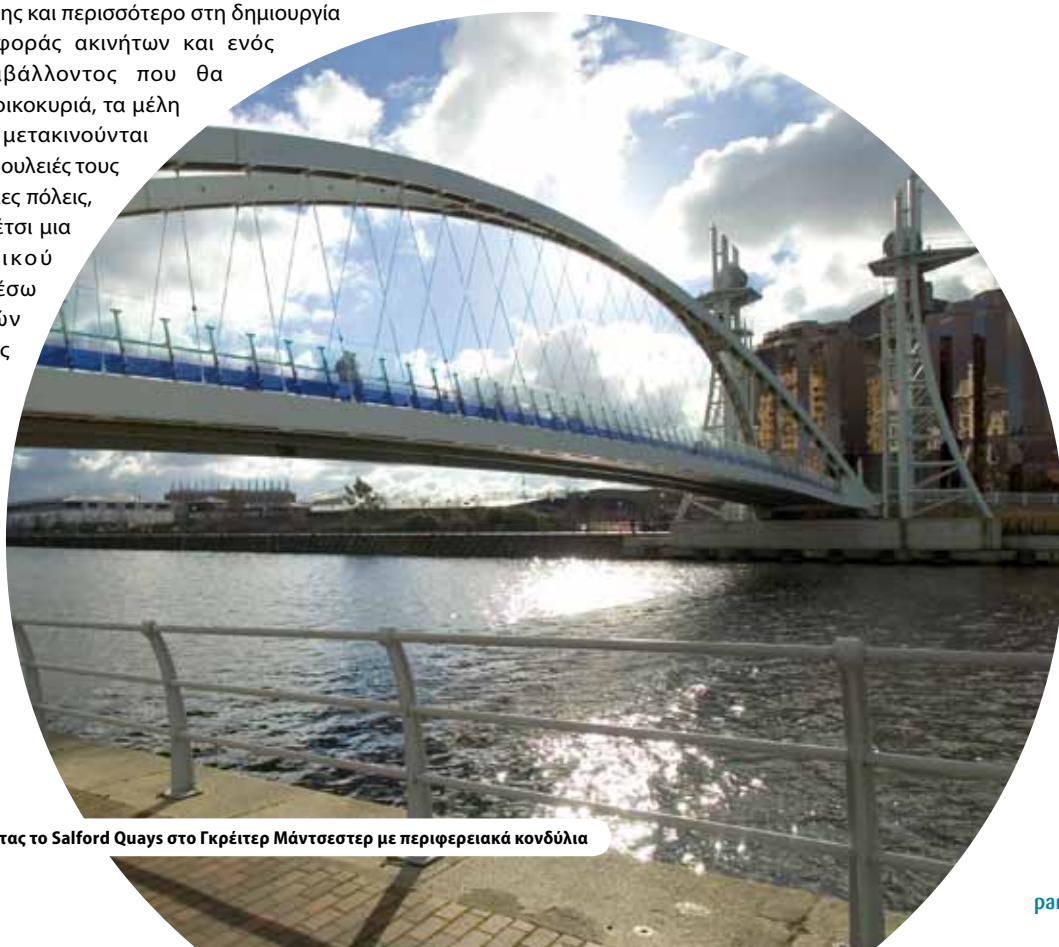
Επομένως, μία από τις προκλήσεις για την πολιτική είναι η διασύνδεση των φτωχών περιοχών με αναπτυσσόμενες σε ποικίλες χωρικές κλίμακες: τοπική, υποπεριφερειακή, περιφερειακή. Υπερβολικά πολλές πόλεις ή περιφέρειες θεωρούν τους εαυτούς τους ως νησίδες – πράγμα κατανοητό για πολιτικούς που υπερασπίζονται τα «χωράφια» τους – παρά ως μέρη μιας ευρύτερης λειτουργικής περιοχής. Μια ευρύτερη προοπτική πόλης-περιφέρειας θα βοηθούσε και σε αυτό το σημείο. Για παράδειγμα, όσον αφορά την Αγγλία, η καλύτερη στρατηγική επιλογή για κάποιες πόλεις, που στο παρελθόν φιλοξενούσαν βιομηχανικές δραστηριότητες σε ένα μόνο τομέα, έγκειται λιγότερο στις προσπάθειες ανασύστασης μιας βιομηχανικής βάσης και περισσότερο στη δημιουργία επαρκούς προσφοράς ακινήτων και ενός οικιστικού περιβάλλοντος που θα προσελκύσουν νοικοκυριά, τα μέλη των οποίων θα μετακινούνται καθημερινά στις δουλειές τους σε κοντινές μεγάλες πόλεις, εξασφαλίζοντας έτσι μια ροή δυναμικού εισοδήματος μέσω των δημοτικών τελών και της υποστήριξης των τοπικών αγαθών και υπηρεσιών.

« Η ολοκλήρωση οικονομικής και χωρικής στρατηγικής καθιστά δυσκολότερη την αποφυγή της σωστής ιεράρχησης των προτεραιοτήτων »

Ποια παραδείγματα επιτυχημένων ανασυγκροτήσεων έχετε υπόψη, οι οποίες αποτελούν προϊόντα ολοκληρωμένης προσέγγισης;

Το Ανατολικό Μάντσεστερ αποτελεί ένα θαυμάσιο παράδειγμα. Η απώλεια της βαριάς βιομηχανικής βάσης άφησε την περιοχή σε κατάσταση εξαθλίωσης. Χάρη όμως σε μια σειρά πρωτοβουλιών με τη χρηματοδότηση της κυβέρνησης και τη συνειδητή στόχευση της περιοχής από το δήμο, ο τελευταίος μπόρεσε να δημιουργήσει ένα κοινό απόθεμα πόρων, αν και οι χρηματικές ροές αντλήθηκαν από διαφορετικά τμήματα. Η περιοχή συνεχίζει να αντιμετωπίζει προκλήσεις, αλλά έχει στο ενεργητικό της εντυπωσιακές αλλαγές.

Η μυστική συνταγή περιλαμβάνει: μακρά πνοή – διευθέτηση προβλημάτων με συνέπεια για δεκαετίες – κλίμακα – μια περιοχή με έκταση πάνω από 1 000 εκτάρια, που της προσδίδει αναβαθμισμένη πολιτική βαρύτητα- συμμετοχή της κοινότητας – με ένα πρόγραμμα γνήσιας τοπικής διαβούλευσης και συμμετοχής ήδη από την αρχή- δέσμευση – με ένα προσωπικό μόνιμο και ικανό- και διεξοδικότητα – ταυτόχρονη δράση στους τομείς της απασχόλησης, των σχολείων, της στέγης, της υγείας, του εγκλήματος.

Αναβαθμίζοντας το Salford Quays στο Γκρέιτερ Μάντσεστερ με περιφερειακά κονδύλια

Το Panorama επισκέπτεται έργα από την Πορτογαλία, την Ουγγαρία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Πολωνία καθώς και ένα κοινό γαλλο-βελγικό έργο για να δει διαφορετικές μορφές ολοκληρωμένης ανάπτυξης στην πράξη.

Δημιουργικοί πόλοι – η δημιουργικότητα ως κινητήριος δύναμη

Το Ομπίδος της Πορτογαλίας είναι ένας δημοφιλής τουριστικός προορισμός, γνωστός για τη μεσαιωνική αρχιτεκτονική του. Η γραφική αυτή πόλη και οι γύρω περιοχές ξεχειλίζουν από δημιουργικότητα: ένας δημιουργικός πόλος προσφέρει στην περιοχή νέες επιχειρηματικές ιδέες, οι οποίες με τη σειρά τους διαχέονται στην παραδοσιακή αγροτική οικονομία.

Το παλιό Μοναστήρι του Αγίου Μιχαήλ στο Ομπίδος ανακαινίστηκε για να στεγάσει το Σύστημα Υποστήριξης ABC, έναν οργανισμό ο οποίος προσφέρει βοήθεια σε δημιουργικούς επιχειρηματίες. Σχέδιο, τουρισμός, εκδόσεις ή κοσμήματα – διαφορετικά προφίλ συναντιούνται κάτω από την ίδια στέγη.

«Το έργο [...] βασίζεται σε μια πολύ σημαντική ιδέα: πρέπει να καινοτομήσουμε και να αναπτύξουμε μοναδικά προγράμματα όταν έχουμε να κάνουμε με μια περιοχή που είναι μικρή ή υποβαθμισμένη», λέει ο Telmo Faria, δήμαρχος του Ομπίδος. Το πρόγραμμα «δημιουργικοί πόλοι» κάνει την ιδέα αυτή πράξη. Δίνει ώθηση στη δημιουργικότητα σε μικρές πόλεις, με σκοπό την ενίσχυση της πολιτιστικής και οικονομικής δραστηριότητας, μια προσέγγιση που παραδοσιακά ακολουθείται σε μεγάλες πόλεις.

Ενώ βασικός στόχος είναι η προώθηση της επιχειρηματικότητας, η ολοκληρωμένη προσέγγιση έχει σημαντικά απροσδόκητα οφέλη, π.χ. για την οικονομία της γνώσης ή την αποκατάσταση περιοχών. Η δημιουργία εκθεσιακών χώρων, θεματικών εστιατορίων και εξειδικευμένων σχολείων και η οργάνωση εργαστηρίων ή εμπορικών εκθέσεων συμβαδίζουν με την ανάπτυξη τομέων όπως ο τουρισμός, η γαστρονομία, η γεωργία και το έπιπλο, που αποτελούσαν μέρος της τοπικής οικονομίας για πολύ καιρό.

Η ιδέα αυτή εφαρμόζεται σε 10 τοποθεσίες, ως μέρος ενός δικτύου του οποίου ηγείται το Ομπίδος.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΙ ΠΟΛΟΙ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Συνολικός προϋπολογισμός προγράμματος: €709 337
Συμμετοχή του ΕΤΠΑ: €532 380

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://urbact.eu/en/projects/innovation-creativity/creative-clusters/>

Συνοικία Magdolna, Βουδαπέστη: προτεραιότητα στην τοπική κοινότητα

Βοηθάμε τους ανθρώπους να βοηθήσουν τον εαυτό τους – αυτή είναι η βασική αρχή του προγράμματος της συνοικίας Magdolna. Εξετάζει κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, με τη συμμετοχή των κατοίκων σε κάθε βήμα της διαδικασίας.

Με υψηλά ποσοστά ανεργίας και εγκληματικότητας, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και μη ικανοποιητικές συνθήκες στέγασης, η συνοικία Magdolna (περιοχή Józsefváros) είναι μία από τις φτωχότερες της Βουδαπέστης. Το 2005 εγκαινιάστηκε ένα πρόγραμμα με στόχο να αντιστρέψει αυτή την κατάσταση. Βασίστηκε στην εκτίμηση ότι, για να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης, ήταν απαραίτητη μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία να λαμβάνει υπόψη τα τρία βασικά στοιχεία της αστικής αναγέννησης (κοινωνία, οικονομία και περιβάλλον).

Και ποιος είναι πιο αρμόδιος να το επιτύχει αυτό από τους ίδιους τους κατοίκους; Με την ανάμειξή τους στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των διαφόρων μέτρων, ο κίνδυνος μη επίτευξης του στόχου ελαχιστοποιήθηκε.

Το πρόγραμμα αποκατάστασης της πλατείας Mátyás, με στόχο η πλατεία είτε να χρησιμοποιηθεί από την κοινότητα είτε να ανοικοδομηθεί, είναι ένα παράδειγμα του πώς αυτή η ιδέα εφαρμόζεται στην πράξη. Τα σχέδια συζητήθηκαν σε επιτόπου συναντήσεις με τους κατοίκους, διεξήχθησαν μελέτες στη διάρκεια της φάσης σχεδιασμού, και μαθητές από ένα σχολείο της περιοχής δημιούργησαν «καθίσματα-αναχώματα» για την πλατεία. Οι επόμενες φάσεις περιλάμβαναν την αναδιοργάνωση της κυκλοφορίας, την κατασκευή δημόσιων αποχωρητηρίων, τη δημιουργία πεζοδρόμου και τη λειτουργία ενός κοινοτικού κέντρου σε μια πρώην βιοτεχνία γαντιών που βλέπει στην πλατεία.

Το πρόγραμμα αυτό είναι το πρώτο πείραμα της Ουγγαρίας αναφορικά με την εξυγίανση μιας περιοχής με την άμεση συμμετοχή των κατοίκων και ενσωματώνει την κοινωνική, πολιτισμική και τεχνική διάσταση.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ MAGDOLNA

Συνολικός προϋπολογισμός προγράμματος: €8 180,047
Συμμετοχή ΕΤΠΑ: €7 218,733

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://www.rev8.hu/>

Ιλ ντε Φρανς: οικοδομώντας ένα πιο πράσινο μέλλον

Ο τομέας των πράσινων κτιρίων δημιουργήθηκε σαν εξατομικευμένη λύση για την περιοχή Σεν-Αβάλ. Ενισχύοντας τη σημαντική αυτή βιομηχανία, αντιμετωπίζεται μια σειρά από αλληλένδετα ζητήματα που αφορούν την περιοχή.

Η περιοχή Σεν-Αβάλ, ανάντη του ποταμού Σηκουάνα, στα βορειοδυτικά του Παρισιού, υπέστη αποβιομηχάνιση, η οποία οδήγησε στην απώλεια θέσεων εργασίας, καθώς και αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων και της εργασίας. Αυτό με τη σειρά του οδήγησε σε ένα μεγάλο αριθμό μετακινούμενων εργαζομένων.

Ο τομέας των πράσινων κτιρίων αποδείχτηκε ότι ταιριάζει στις ανάγκες και τις συνθήκες της περιοχής: δημιουργούνται ευνοϊκές συνθήκες μέσω σχεδίων για τη δημιουργία 2.500 νέων σπιτιών το χρόνο από το 2010 καθώς και νέες κατευθυντήριες γραμμές για την ενεργειακή επάρκεια των κτιρίων. Ο μεγάλος αριθμός διαθέσιμων εργαζομένων, ο υψηλός αριθμός υφιστάμενων επιχειρήσεων στον κατασκευαστικό τομέα και το παρακείμενο ποτάμι αποτελούν επιπλέον πλεονεκτήματα. Ως θετική επίπτωση, η εικόνα των επαγγελματιών στον κατασκευαστικό τομέα ενισχύεται μέσω της σύνδεσης με νέες τεχνολογίες.

Χάρη στη χρηματοδότηση που διατίθεται στο πλαίσιο του προγράμματος ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης In Europe, δημιουργήθηκε μια πολύπλευρη πρόταση που περιλαμβάνει εγκαταστάσεις εκμάθησης, συμβουλές για επιχειρηματίες και μέτρα ενθάρρυνσης της ζήτησης. Η «Υπηρεσία Πράσινων Κτιρίων» άνοιξε τις πόρτες της τον Ιούνιο 2009. Φιλοξενεί το ινστιτούτο κατάρτισης για τα πράσινα κτίρια (IFECO), που είναι το πρώτο αυτού του είδους στην περιοχή.

Επίσης έχουν γίνει προσπάθειες να ενισχυθεί η ζήτηση στον τομέα των πράσινων κτιρίων, που κυμαίνονται από εκστρατείες αφύπνισης μέχρι ρυθμιστικά μέτρα που επεκτείνουν τη χρήση του ξύλου ως κατασκευαστικού υλικού.

«Το ινστιτούτο έχει τεράστια επιρροή», εξηγεί ο Ζαν-Μαρί Ριπάρ, διευθυντής οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης στο Communauté d'Agglomération Deux Rives de Seine που εφαρμόζει το πρόγραμμα. «Προετοιμάζει τον κόσμο για την αυριανή αγορά εργασίας.»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ IN EUROPE ΣΤΟ ΣΕΝ-ΑΒΑΛ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΟΡΟΙ (2007-2013)

Περιφερειακά κονδύλια:

ΕΤΠΑ: €12 εκατομμύρια

ΕΚΤ: €4 εκατομμύρια

Άλλες πηγές:

ΕΓΤΑΑ: €1,07 εκατομμύρια

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://www.europeidf.fr>

Κεφάλαιο καινοτομίας: διοχετεύοντας την έρευνα από το εργαστήριο στην αγορά

Το Ταμείο Επιχειρηματικών Κεφαλαίων, το οποίο διαχειρίζεται ο Φορέας Περιφερειακής Ανάπτυξης της Małopolska (MARR) στην Πολωνία, σφυρηλατεί τους δεσμούς ανάμεσα στους τοπικούς ερευνητές και τους επιχειρηματίες.

Χάρη σε μια σειρά από ινστιτούτα ανώτερης εκπαίδευσης, με αντικείμενο τις επιχειρήσεις και την επιστήμη, ο τομέας της A&E αποτελεί ένα από τα καίρια στοιχεία της περιοχής, γεγονός που επιβεβαιώνουν δείκτες όπως ο αριθμός των κατατεθειμένων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Το Ταμείο ιδρύθηκε με σκοπό να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό αυτό και να δρέψει τα οφέλη των νέων ιδεών. Αυτό προϋποθέτει τη μεταφορά των νέων τεχνολογιών από τα εργαστήρια στην αγορά.

Ο κατάλογος των τομέων που ωφελούνται από την οικονομική βοήθεια είναι μακρύς: προγράμματα στους τομείς των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών, της ανανεώσιμης ενέργειας, της περιβαλλοντικής προστασίας, των τεχνολογιών υγείας, του ιατροτεχνικού τομέα και της φαρμακευτικής μπορούν να κάνουν αίτηση για επιχορήγηση.

Η περιοχή δεν ωφελείται μόνο από οικονομική άποψη: η κοινωνία της πληροφορίας, τα ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον και τις υπηρεσίες υγείας λαμβάνονται υπόψη, ενώ δημιουργούνται εγκαταστάσεις έρευνας και εκπαίδευσης. Ενσωματώνοντας διαφορετικά ζητήματα, επιτυγχάνονται συνολικά καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

«Μέσω του ταμείου, προετοιμάζουμε το έδαφος για περιφερειακή ανάπτυξη της γνώσης και των καινοτομιών», λέει η Anna Welmińska, εμπειρογνώμονας στη φάση της πρώιμης εκκόλαψης προγραμμάτων στον MARR.

Η χρηματοδότηση πραγματοποιείται σε δύο στάδια: η φάση της πρώιμης εκκόλαψης περιλαμβάνει την επιλογή των προγραμμάτων, τους τεχνολογικούς ελέγχους και την ανεύρεση ιδιώτη επενδυτή. Κατόπιν ακολουθεί η φάση της εισροής κεφαλαίου.

Η μέγιστη αξία των εταιρικών μεριδίων καθορίζεται στα €200 000. Μέχρι σήμερα, 40 άτομα, συμπεριλαμβανομένων επιστημόνων, ερευνητών και επιχειρηματιών, έχουν ωφεληθεί από το Ταμείο.

ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (2009-2013)

Συνολικός προϋπολογισμός: €6 943,911

Συμμετοχή ΕΤΠΑ: 85%

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://www.marr.pl>

**EUROMÉTROPOLE
EUROMETROPOOL**
LILLE • KORTRIJK • TOURNAI

Στο σημείο συνάντησης διαφορετικών πολιτισμών: Η Ευρωμητρόπολη Λιλ-Κουρτραί-Τουρναι

Η διευκόλυνση της ζωής των κατοίκων του διασυνοριακού τριγώνου που σχηματίζουν οι πόλεις Λιλ, Κουρτραί και Τουρναι ήταν το κύριο σκεπτικό πίσω από τη δημιουργία της Ευρωμητρόπολης.

Ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που ιδρύθηκε το 2008 περικλείει την αστική περιοχή της Λιλ (βόρεια Γαλλία) και της βελγικές πόλεις Κουρτραί (Φλάνδρα) και Τουρναι (Βαλονία). Από το σύνθετο αυτό μόρφωμα περνούν πολυάριθμες διαχωριστικές γραμμές: καλύπτει τρεις περιφέρειες σε δύο χώρες, όπου ομιλούνται δύο γλώσσες (γαλλικά και ολλανδικά).

Η ολοκλήρωση των διαφορετικών πτυχών της εδαφικής ανάπτυξης έχει αποδειχθεί επιτυχημένη ως μέθοδος εξάλειψης των εμποδίων στην περιοχή. «Μιλάμε για μια παραμεθόρια περιοχή με μακρά παράδοση διασυνοριακών συναλλαγών σε διάφορα επίπεδα», εξηγεί η Céline Deléglise, διευθύντρια επικοινωνίας στην Ευρωμητρόπολη. «Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν ακόμη εμπόδια που πρέπει να υπερβούμε. Η πρόκληση που αντιμετωπίζουμε; Να βοηθήσουμε αυτούς τους διαφορετικούς πολιτισμούς να συναντηθούν. [...] Εργαζόμαστε για την προώθηση οικονομικών, κοινωνικών, καθώς και πολιτιστικών ανταλλαγών.»

Η οργανωτική δομή για την επίτευξη αυτού του στόχου περιλαμβάνει εκπροσώπους πολιτικών φορέων, της κοινωνίας των πολιτών και εμπειρογνώμονες από τις διάφορες περιφέρειες. Έχουν συγκροτηθεί έξι θεματικές ομάδες εργασίας για την ανάπτυξη της Ευρωμητρόπολης, αφιερωμένες στην οικονομική ανάπτυξη, την κινητικότητα, την εδαφική στρατηγική, τις υπηρεσίες κοινού, τον τουρισμό και τον πολιτισμό.

Το έργο που επιτελείται έχει ήδη αρχίσει να αλλάζει την καθημερινότητα των ανθρώπων. Τα φθηνότερα εισιτήρια τρένων μεταξύ Λιλ και Κουρτραί, καθώς και η δρομολόγηση απευθείας σύνδεσης μεταξύ Κουρτραί και Τουρναι εξοικονομούν χρόνο και χρήμα για τους επιβάτες. Η αυξημένη κινητικότητα πρόσφερε σημαντική ώθηση στη διασυνοριακή αγορά εργασίας. Στην

τελευταία απευθύνεται και μια ετήσια διασυνοριακή εκδήλωση, όπου οι εργοδότες και εκείνοι που αναζητούν εργασία και από τις τρεις περιφέρειες έχουν την ευκαιρία να συναντηθούν. Η φετινή εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στις 28 Οκτωβρίου στο Κουρτραί.

Η περιήγηση σε αξιοθέατα στην άλλη πλευρά των περιφερειακών, εθνικών ή γλωσσικών συνόρων διευκολύνεται από την έκδοση ενός διασυνοριακού τουριστικού χάρτη. Σε φάση σχεδιασμού είναι η έκδοση ενός κοινού προγράμματος πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Οι κοινωνικοί προβληματισμοί βρίσκονται επίσης στον πυρήνα της σκέψης των υπευθύνων της Ευρωμητρόπολης. Οι οίκοι ευημερίας συγκαταλέγονται μεταξύ των στόχων της δράσης τους: «Πρέπει να εξαλείψουμε τα εμπόδια, προκειμένου να εξισορροπήσουμε την προσφορά και τη ζήτηση», δηλώνει η Deléglise. Αυτό αφορά όχι μόνο τις διοικητικές πτυχές της διασυνοριακών εισαγωγών, αλλά και την κατοχή γλωσσικών δεξιοτήτων από το προσωπικό.

Τα γλωσσικά ζητήματα αποτελούν θέμα ευρύτερου προβληματισμού και στοχευμένες δράσεις ετοιμάζονται για την αντιμετώπισή τους. Το πρόγραμμα Transfrontalia, επιλέξιμο για περιφερειακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg IV, θα ενθαρρύνει την εκμάθηση και χρήση και των δύο γλωσσών στις τρεις περιφέρειες.

Το τρίγωνο Λιλ-Κουρτραί-Τουρναι αποτελεί το μεγαλύτερο διασυνοριακό αστικό μόρφωμα στην Ευρώπη – μια περιοχή με πληθυσμό δύο εκατομμυρίων και έκταση που υπερβαίνει τα 3 550 τ.χλμ. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 145 δήμοι και 14 δημόσιοι φορείς σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://www.lillemetropole.fr/>

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΕΟΕΣ;

Ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) είναι ένα ευρωπαϊκό νομικό εργαλείο, άμεσα εφαρμόσιμο σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ από την 1η Αυγούστου 2007. Σχεδιασμένος για να βελτιώνει τη διασυνοριακή, υπερεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία, επιτρέπει σε περιφερειακές και τοπικές αρχές να συγκροτούν οργανισμούς συνεργασίας με νομική προσωπικότητα. Η Ευρωμητρόπολη Λιλ-Κουρτραί-Τουρναι είναι η πρώτη στο είδος της.

Ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη στη Λειψία: μια επιτυχία σε εξέλιξη

Η πόλη της Λειψίας στην Ανατολική Γερμανία έχει βιώσει μια εντυπωσιακή μεταμόρφωση κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Η πτώση στους δείκτες ανεργίας και η γενικότερη βελτίωση της ποιότητας ζωής αντανακλώνται στην άνοδο του πληθυσμού. Η εφαρμογή του Χάρτη της Λειψίας για ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη παρέχει το υπόβαθρο αυτών των διεργασιών.

Ο Χάρτης υιοθετήθηκε το 2007 στην άτυπη υπουργική συνάντηση της Λειψίας, ως πλαίσιο για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη στην Ευρώπη. Η διαδικασία συνεχίστηκε το 2008 με την ανάπτυξη ενός «πλαισίου αναφοράς για τη βιώσιμη πόλη». Το LC-FACIL, μια ομάδα εργασίας έξι πόλεων του URBACT, συγκροτήθηκε για να παράσχει ένα «τοπικό πεδίο δοκιμών» για αυτό το έργο σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

Ως κύριος εταίρος αυτής της πρωτοβουλίας, η Λειψία έχει πλούσια εμπειρογνώσια να συνεισφέρει: η εμπειρία, την οποία συσώρευσε την τελευταία δεκαετία κατά την αναζωογόνηση των υποβαθμισμένων συνοικιών χάρη σε ολοκληρωμένες δράσεις, οδήγησε την πόλη να διατυπώσει το 2009 την «Ολοκληρωμένη Έννοια Αστικής Ανάπτυξης». Ο αριθμός των συγκεκριμένων εννοιών που καλύπτει αυτό το πλαίσιο δίνει μια ιδέα της πολυπλοκότητας αυτού του τύπου αναπτυξιακής στρατηγικής – περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων τη στέγη, την αγορά εργασίας, τους χώρους πρασίνου, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την κυκλοφορία. Σημαντικές βελτιώσεις επιτεύχθηκαν με τον καθορισμό διατομεακών στόχων και χωρικών προτεραιοτήτων.

Σήμερα η πόλη προσελκύει νέους ενήλικους, χάρη στις βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης και μια δυναμική αγορά εργασίας. Εντούτοις, η ολοκληρωμένη διαδικασία πρέπει να προχωρήσει παραπέρα: η συνέχεια μεταξύ στρατηγικής και πράξης πρέπει να διασφαλίζεται σε καθημερινή βάση, ενώ οι μηχανισμοί αξιολόγησης και ένα σύστημα παρακολούθησης φροντίζουν για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

LC-FACIL – ΦΑΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (2009-2011)

Συνολικός προϋπολογισμός προγράμματος: €299 240

Συνεισφορά ΕΤΠΑ: €228 727

Δημόσια συγχρηματοδότηση από άλλες πηγές: €70 513

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://urbact.eu/en/projects/disadvantaged-neighbourhoods/lcfacil/>

Το κέντρο της Λειψίας

ΒΑΥΑΡΙΑ: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΟΗΘΟΥΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΑΔΥΝΑΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΝΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΟΥΝ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΕΠΑΚΡΟ

Η ΒΑΥΑΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΑ ΚΡΑΤΙΔΙΑ. ΕΙΝΑΙ Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΕ ΠΛΗΘΥΣΜΟ, ΜΕ ΑΕΓΧΠ ΑΡΚΕΤΑ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΟ ΟΡΟ ΤΗΣ ΕΕ.

«Η ιδιαιτερότητα της περιφερειακής χρηματοδότησης στη Βαυαρία έγκειται στην εστίασή της σε πιο διαρθρωτικά αδύναμες ζώνες, κυρίως σε αγροτικές περιοχές της Ανατολικής Βαυαρίας: η Άνω Φρανκονία, το Άνω Παλατινάτο και η Κάτω Βαυαρία λαμβάνουν 60% της χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ», εξηγεί ο Martin Zeil, υπουργός Οικονομικών της Βαυαρίας.

Σε αυτές τις περιοχές, τα ολοκληρωμένα μέτρα έπαιξαν θεμελιώδη ρόλο στη μείωση των διαρθρωτικών αδυναμιών. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις συνδέσεις ανάμεσα σε πόλεις και γειτονικές αγροτικές περιοχές, προκειμένου να επιτευχθεί ένα φαινόμενο ντόμινο πέρα από τα αστικά κέντρα. Ασκείται τέτοια επιρροή στις ισορροπίες ανάμεσα σε παράγοντες όπως οι φυσικοί και ανθρωπίνι πόροι, οι βιομηχανικές δομές, η καινοτομία, η αστική ανάπτυξη και οι υποδομές, ώστε προκύπτουν οφέλη για όλους τους περιφερειακούς φορείς.

Η διαρθρωτικά ισχυρότερη περιοχή του Μονάχου, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω μέτρων, λαμβάνει χρηματοδότηση για ολοκληρωμένες δράσεις μέσω διεθνών πρωτοβουλιών συνεργασίας. Τα ακόλουθα παραδείγματα καταδεικνύουν τον τρόπο πρακτικής εφαρμογής της ολοκληρωμένης προσέγγισης στο σύνολο της περιφέρειας.

«Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΩΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑ» ΓΙΑ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΣΤΙΚΟ ΤΟΠΙΟ ΤΟΥ REGENSBURG

Η επίτευξη μιας ισορροπίας ανάμεσα στο σύνολο των διάφορων λειτουργιών της αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τη διατήρηση της Παλαιάς Πόλης.

Το κέντρο της πόλης του Regensburg, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ, διαθέτει μοναδική αρχιτεκτονική: τα παλαιά κτίρια αποτελούν μάρτυρες της ιστορίας της πόλης ως εμπορικού κέντρου της Κεντρικής Ευρώπης, ήδη από την εποχή του Ύστερου Μεσαίωνα.

Σήμερα η παλιά πόλη χρειάζεται να διευθετηθεί μια σειρά από ανάγκες: εμπορικά καταστήματα, στέγη και υποδομές ψυχαγωγίας οφείλουν να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της κινητικότητας και του τουρισμού.

Το πρόγραμμα «Η Κληρονομιά ως Ευκαιρία» (HerO) συμβάλλει ακριβώς στο συγκεκριμένο σημείο. Η βασική αρχή του συνίσταται στη θέρωση των αστικών τοπίων ως ζωντανών οργανισμών, οι οποίοι μπορούν να επιβιώσουν μόνο εφόσον όλες τους οι λειτουργίες ρυθμίζονται ως ενιαίο σύνολο.

Στο Regensburg καταβάλλεται προσπάθεια για να εξασφαλιστεί ότι η ζήτηση για νέες υποδομές και βελτιωμένες δημόσιες συγκοινωνίες θα ικανοποιηθεί χωρίς την καταστροφή των ιστορικών οικοδομημάτων. Στόχος, η διατήρηση της ελκυστικότητάς τους τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους τουρίστες, με παράλληλη αποκατάσταση της κερδοφορίας για τις τοπικές επιχειρήσεις λιανικής. Έχουν πλέον συσσωρευτεί ορθές πρακτικές για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης, όπως το «Retail Concept 2020», το οποίο βοηθά τους επιχειρηματίες της Παλαιάς Πόλης να αντέξουν στον ανταγωνισμό των εμπορικών κέντρων. Η πόλη εργάζεται για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς.

ΤΟ ΜΟΝΑΧΟ ΚΑΙ Η ΕΝΔΟΧΩΡΑ ΤΟΥ – ΜΕ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Η πρωτεύουσα της Βαυαρίας αποτελεί τον οικονομικό κόμβο της περιφέρειας και βρίσκεται σε σταθερή πληθυσμιακή άνοδο κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση θα μπορούσε να συμβάλει στη βιωσιμότητα αυτής της ανάπτυξης.

Το Μόναχο συμμετέχει στο CityRegion.Net, ένα δίκτυο που βοηθά τους εταίρους του να βελτιώσουν τη διαπεριφερειακή συνεργασία, με ιδιαίτερη έμφαση στην αναχαίτιση της άναρχης αστικής εξάπλωσης. Ποικίλα μέτρα τίθενται σε εφαρμογή στο Μόναχο, προκειμένου να βελτιωθεί η συνεργασία πόλης και ενδοχώρας.

Ως πρώτο βήμα, καταρτίστηκε μια σύνοψη των βέλτιστων πρακτικών στο πεδίο των δημοσίων σχέσεων, με στόχο την τόνωση της εφαρμογής κοινών περιφερειακών δράσεων και τη δημιουργία περιφερειακής ταυτότητας.

Έχει συγκροτηθεί μια τοπική ομάδα δράσης, στελεχωμένη από φορείς-κλειδιά: τη Μητροπολιτική Περιφέρεια Μονάχου, δήμους της περιφέρειας, την περιφερειακή εταιρεία δημόσιων συγκοινωνιών (MVV), πανεπιστήμια, περιφερειακές πολεοδομικές αρχές, και το υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Μεταφορών και Τεχνολογίας της Βαυαρίας.

Η ομάδα προσδιορίζει προβληματικές περιοχές και προωθεί πιθανές λύσεις. Τομείς όπου αυτή η στενή συνεργασία έχει αποδειχθεί αποδοτική περιλαμβάνουν το σχεδιασμό και τη συντήρηση περιφερειακών χώρων αναψυχής, όπως δημόσιες λίμνες και ποδηλατόδρομοι, καθώς και ζητήματα κοινωνικών, όπως η πρόληψη της κυκλοφοριακής συμφόρησης.

ΤΟ ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΒΑΥΡΕΥΤΗ ΕΝΟΠΟΙΕΙ ΑΓΡΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ

Το Bayreuth έχει επιλεγεί ως μία από τις 25 περιφέρειες-βιοενεργειακά πρότυπα της χώρας, οι οποίες εφαρμόζουν καινοτόμες ιδέες για την επίτευξη μιας βιώσιμης αύξησης στη χρήση βιοενέργειας.

Πατί το Bayreuth; «Με 90% της περιφέρειας να καλύπτεται από γεωργικές εκτάσεις και δάση, το Bayreuth προσφέρει ιδανικές συνθήκες για τη χρήση βιοενέργειας», δηλώνει ο περιφερειακός διευθυντής Alexander Popp. «Η μισή ενέργεια που χρειάζονται τα ιδιωτικά νοικοκυριά θα μπορούσε να καλυφθεί από βιοενέργεια, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και αποφέροντας οφέλη της τάξης τουλάχιστον των €50 εκατομμυρίων.»

Μέσω της ολοκληρωμένης προσέγγισης των περιβαλλοντικών προβληματισμών, της αγροτικής παραγωγής και των ενεργειακών αναγκών, η βιοενέργεια προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για τη δημιουργία μιας αμοιβαία επωφελούς σχέσης ανάμεσα στο Bayreuth και τις αγροτικές περιοχές που το περιβάλλουν· η βιοενέργεια που παράγεται στην περιφέρεια μπορεί να μεταφερθεί με ταχύτητα στην πόλη.

Με ποιον τρόπο προσπαθεί λοιπόν η περιφέρεια να επιτύχει τη σημαντική αύξηση στην οποία στοχεύει; Τα έργα περιλαμβάνουν την έρευνα στις βιοενεργειακές καλλιέργειες, την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των μονάδων παραγωγής βιοενέργειας, ακόμη και τις πλαστικές τέχνες: η δράση «ενέργεια-στην-τέχνη», που παρουσιάστηκε στην εκδήλωση OPEN DAYS του 2009, σχεδιάστηκε για να ενθαρρύνει τη συμμετοχή του κοινού.

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Εξετάζουμε πώς η τοποκεντρική φύση της περιφερειακής πολιτικής κρίνεται κατάλληλη για ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής. Οι ακόλουθοι τρεις τομείς αναγνωρίστηκαν ως παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο η περιβαλλοντική πολιτική συνδυάζεται με άλλους τομείς προτεραιότητας της δράσης της ΕΕ, συμπληρώνοντας θεματικές στρατηγικές μέσω στοχοθετημένης τοπικής δράσης.

Καινοτομία – οικοδομώντας ένα όραμα για τις επιχειρήσεις στις περιφέρειες

Η καινοτομία είναι καίριας σημασίας για να γίνουν και να παραμείνουν ανταγωνιστικές οι Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Οι σημαντικές ανισότητες μεταξύ περιφερειών παραμένουν από αυτή την άποψη. Περίπου το 25% της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2007-2013 προορίζεται για την καινοτομία και την E&A.

Ωστόσο η παροχή χρημάτων δεν είναι αρκετή: χρειάζονται αποτελεσματικές και προσαρμοσμένες λύσεις ώστε να διασφαλιστεί ότι η καινοτομία μεταφράζεται σε κέρδη. Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο σε περιόδους κρίσης, οπότε οι επιχειρήσεις τείνουν να έχουν επιφυλάξεις σχετικά με το ποσό που πρέπει να δαπανάται για την καινοτομία εάν δεν υπάρχουν άμεσα αποτελέσματα.

Ποιος είναι όμως ο πιο αποτελεσματικός τρόπος να υποστηριχθεί η καινοτομία; Η μία άποψη είναι να λαμβάνεται υπόψη το ιδιαίτερο σύνολο των συνθηκών που ισχύουν σε μια δεδομένη περιφέρεια: η άλλη είναι η ανάπτυξη και χρήση εμπειρογνωμοσύνης. Έτσι η διεύθυνση καινοτομίας της ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας και η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής συνεργάζονται στενά προκειμένου η καινοτομία να βοηθήσει αποτελεσματικά τις περιφέρειες.

Προκειμένου να οικοδομηθεί μια βάση γνώσεων, αναπτύσσονται πρόσθετα εργαλεία: ο «Δείκτης Περιφερειακής Καινοτομίας», ένα εργαλείο που αναλύει τις περιφερειακές πολιτικές και στρατηγικές για την καινοτομία, θα συμπληρώνει τις ήδη υπάρχουσες πρωτοβουλίες όπως ο «Ευρωπαϊκός Πίνακας Επιδόσεων Καινοτομίας» και το «Διάγραμμα Τάσεων για την Πολιτική Καινοτομίας».

Το «Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τους Συνεργατικούς Σχηματισμούς» προσφέρει ποσοτική ανάλυση των συνεργατικών σχηματισμών των επιχειρήσεων και χαρτογράφηση των οργανώσεων συνεργατικών σχηματισμών στην Ευρώπη. Οι συνεργατικοί σχηματισμοί αποτελούν μοχλούς καινοτομίας στις περιφέρειες. Οι προσπάθειες της Επιτροπής να τους αναδείξει σε πόλους αριστείας υποστηρίζονται από την περιφερειακή χρηματοδότηση για προγράμματα που περιλαμβάνουν τη δημιουργία

συνεργατικών σχηματισμών και την ανάπτυξη. Η βελτίωση της ποιότητας διαχείρισης των συνεργατικών σχηματισμών αποτελεί αντικείμενο της Πρωτοβουλίας για την Αριστεία των Συνεργατικών Σχηματισμών, με τη βοήθεια νέων εργαλείων και εκπαιδευτικών μέτρων που παρέχονται στις περιφέρειες και τις οργανώσεις συνεργατικών σχηματισμών.

Την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ περιφερειών ενθαρρύνουν πρωτοβουλίες όπως το ανεξάρτητο πλέον δίκτυο Καινοτόμων Περιφερειών της Ευρώπης (IRE), που ξεκίνησε στο πλαίσιο της πολιτικής καινοτομίας της Επιτροπής. Υπάρχουν και πολλές άλλες πρωτοβουλίες μεταξύ δικτύων, που αφορούν τόσο την περιφερειακή διάσταση της πολιτικής όσο και τη διάσταση της καινοτομίας. Το δίκτυο RAPIDE, ένα από τα προγράμματα ταχείας εκτέλεσης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για Οικονομική Αλλαγή», έχει στόχο την παροχή καλύτερων εργαλείων στο δημόσιο τομέα προκειμένου να φέρει καινοτομία στην αγορά.

Ενώ η πολιτική για την καινοτομία βοηθά στην ανάπτυξη νέων σχεδίων, η περιφερειακή πολιτική προσφέρει την κύρια χρηματοδότηση προκειμένου οι ιδέες αυτές να υλοποιηθούν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η καινοτομία των υπηρεσιών και οι δημιουργικές βιομηχανίες είναι δύο παραδείγματα τέτοιων σημαντικών τομέων.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/index_el.htm

Με την προσοχή στραμμένη στην ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής και τι μπορεί να προσφέρει η περιφερειακή πολιτική, οι Κοινές Απόψεις εξετάζουν το ρόλο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης αναφορικά με τη θαλάσσια πολιτική, την κλιματική αλλαγή και την καινοτομία.

Θαλάσσια πολιτική – η θαλάσσια διάσταση μιας τοποκεντρικής προσέγγισης

Σε αντίθεση με την πολιτική καινοτομίας και τους οριζόντιους στόχους της, η θαλάσσια πολιτική της ΕΕ βασίζεται σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Η νέα ολοκληρωμένη πολιτική εγκαινιάστηκε το 2006 με περιφερειακό άξονα και στόχο την αντιμετώπιση όλων των ιδιαιτεροτήτων των περιφερειών αυτών όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά.

Με 22 παράκτια κράτη μέλη και ακτές μήκους επτά φορές μεγαλύτερου από εκείνο των Ηνωμένων Πολιτειών, οι θαλάσσιες περιοχές συνθέτουν ένα σημαντικό κομμάτι του εδάφους της ΕΕ. Αυτή τη στιγμή, αντιπροσωπεύουν σχεδόν το μισό της πληθυσμό και ΑΕγχΠ. Ως εκ τούτου, ο κατάλογος των οικονομικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων που συνδέονται με τη θάλασσα είναι μακρύς: εκτός από την αλιεία, τις θαλάσσιες μεταφορές και τη ναυπηγική, μεταξύ άλλων περιλαμβάνει την ηλεκτροπαραγωγή, την έρευνα, τον τουρισμό και την υδατοκαλλιέργεια.

«Η εδαφική συνοχή έχει τόσο χερσαία όσο και θαλάσσια διάσταση», συνοψίζει ο Eddy Hartog, προϊστάμενος μονάδας, υπεύθυνος για τον Ατλαντικό, τις Εξόχως Απόκεντρες Περιοχές και την Αρκτική στη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιων Υποθέσεων και Αλιείας. Εξηγεί πώς οι δύο πολιτικές συμπληρώνουν φυσικά η μία την άλλη: οι διαφορετικοί στόχοι που έχουν τεθεί για τη θαλάσσια πολιτική προωθούνται με στοχοθετημένες επενδύσεις σε παράκτιες περιοχές μέσω περιφερειακών ταμείων.

Οι στόχοι που έχουν τεθεί στην «Μπλε Βίβλο» για ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική, τους οποίους παρουσίασε η Επιτροπή το 2007, κυμαίνονται από τη βιώσιμη εκμετάλλευση των θαλασσών με τη βελτίωση της βάσης γνώσεων μέχρι τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις παράκτιες περιοχές και την ηγεσία και παρουσία της ΕΕ διεθνώς σε θαλάσσιες υποθέσεις.

Με τις ακτές να διασχίζουν πολλά εθνικά σύνορα, οι περισσότερες περιφερειακές επενδύσεις που σχετίζονται με τη θαλάσσια πολιτική απαιτούν διασυνοριακή και διακρατική χρηματοδότηση, όπως εκείνη που παρέχεται μέσω των προγραμμάτων INTERREG, τα οποία αντιμετωπίζουν ζητήματα όπως η θαλάσσια ρύπανση και η ανάπτυξη της θαλάσσιας συνεργασίας.

Περιφερειακή χρηματοδότηση παρέχεται επίσης για τη θαλάσσια έρευνα, την κατάρτιση των εργαζομένων στη θάλασσα και την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας είναι ένα παράδειγμα θαλάσσιας και περιφερειακής πολιτικής με σκοπό την επίτευξη ολοκληρωμένης δράσης η οποία ωφελεί ολόκληρη τη μακροπεριφέρεια όσον αφορά την ευμάρεια, το περιβάλλον, την προσβασιμότητα και την ασφάλεια.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/>

Κλιματική αλλαγή – τοπική δράση κατά του φαινομένου του θερμοκηπίου

Σήμερα, καμία πρωτοβουλία περιφερειακής ανάπτυξης δεν μπορεί να ληφθεί χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες για κλιματική σταθερότητα. Η ολοκαίνουρια Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα της Επιτροπής, η οποία δημιουργήθηκε φέτος τον Φεβρουάριο, ξεκίνησε να εντείνει τις προσπάθειες αντιμετώπισης του φαινομένου του θερμοκηπίου και να διασφαλίσει ότι ο φιλόδοξος στόχος της μείωσης κατά 20% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα έως το 2020 θα επιτευχθεί. Αυτή η τάση προς μεγαλύτερη σταθερότητα συνάδει με τη διάθεση της μεγαλύτερης ως σήμερα χρηματοδότησης για προγράμματα φιλικά προς το περιβάλλον από το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Πολλές από τις προκλήσεις που αφορούν τον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο σε τοπικό επίπεδο. Για παράδειγμα, η ανησυχία για το κλίμα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όταν περιφερειακά κεφάλαια επενδύονται σε έργα υποδομών μεγάλης κλίμακας, όπως δρόμοι και δίκτυα δημόσιων μέσων μεταφοράς. Επίσης, ο μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής θα έχει διαφορετικές μορφές ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες μιας περιοχής: μπορεί να πάρει τη μορφή χρηματοδότησης για την έρευνα με σκοπό πιο καθαρές τεχνολογίες, επενδύσεων για την αποτροπή των πλημμυρών ή κινητήρων για τις επιχειρήσεις προκειμένου να περιορίσουν τη ρύπανση.

Ενώ τα μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μάς ωφελούν όλους, οι επενδύσεις στην πράσινη οικονομία θα ωφελήσουν και τις περιφέρειες σε τοπικό επίπεδο δημιουργώντας θέσεις εργασίας και βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα των τοπικών επιχειρήσεων.

Μέσα από την πολυμορφία αυτών των επενδύσεων, η δράση σε περιφερειακό επίπεδο συμβάλλει στο στόχο που έχει θέσει στον εαυτό της η ΓΔ Δράσης για το Κλίμα: η «θωράκιση απέναντι στο κλίμα» μιας σειράς πολιτικών της ΕΕ, από τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη μέχρι την υγεία, το νερό, τη βιομηχανία και την έρευνα.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

http://ec.europa.eu/climateaction/index_el.htm

ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη αποτελεί πυλώνα της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής και ένα στόχο ο οποίος τίθεται από όλα τα προγράμματα. Πόλεις και περιφέρειες σε ολόκληρη την Ένωση χρησιμοποιούν την ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής για να στηρίξουν τη βιώσιμη, χωρίς αποκλεισμούς, καινοτόμο αστική ανάπτυξη. Το κοινό αυτό «χωροταξικό κεκτημένο» είναι καίριας σημασίας για την επιτυχία της τρέχουσας πολιτικής και αναμένεται να αποτελέσει έναν από τους βασικούς στόχους της εν λόγω πολιτικής για την περίοδο μετά το 2013.

Γιατί οι πόλεις έχουν σημασία

Οι πόλεις είναι οι ατμομηχανές που οδηγούν την περιφερειακή ανάπτυξη και το κλειδί για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ στην παγκόσμια αγορά. Οι πόλεις και οι κωμοπόλεις πρέπει να προσελκύουν τόσο κατοίκους όσο και επιχειρήσεις και η ανάγκη διατήρησης αστικών χώρων που να καθιστούν ευχάριστη τη διαβίωση και την εργασία αποτελεί πρόκληση για τις αρχές. Είναι αναγκαίο να βρεθούν λύσεις για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, έτσι ώστε οι πόλεις να μπορούν να αξιοποιούν στο έπακρο τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται.

Η αστική ανάπτυξη πρέπει να υποστηριχθεί σε όλα τα επίπεδα και, παρ' όλο που η ΕΕ δεν εμπλέκεται άμεσα στις αστικές πολιτικές που εφαρμόζουν οι χώρες μέλη, αναγνωρίζεται ότι οι πολιτικές της, ιδιαίτερα εκείνες που σχετίζονται με τη συνοχή, έχουν άμεσο αντίκτυπο. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Αναδρομή: Η υποστήριξη της ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης από την περιφερειακή πολιτική

Τις δύο τελευταίες δεκαετίες εκδηλώθηκε πλήθος πρωτοβουλιών της ΕΕ με σκοπό τη στήριξη της αστικής ανάπτυξης. Η αρχή έγινε με τα Αστικά Πιλοτικά Προγράμματα (1989-1999), τα οποία επικεντρώνονταν στην οικονομική ανάπτυξη, την περιβαλλοντική δράση, συνδεδεμένη με οικονομικούς στόχους, την αναζωογόνηση των ιστορικών κέντρων και την εκμετάλλευση των τεχνολογικών πλεονεκτημάτων των πόλεων. Υποστηρίχθηκαν 59 προγράμματα από 14 κράτη μέλη σε δύο φάσεις.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN (1994-2006) αξιοποίησε την εμπειρία που αποκτήθηκε από τα πιλοτικά προγράμματα σε 200 πόλεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Στις δύο περιόδους προγραμματισμού, το URBAN χορήγησε 1,6 δισ. κοινοτικής βοήθειας. Με την ένταξη της αστικής διάστασης στις κοινοτικές πολιτικές (URBAN Mainstreaming, 2007-2013), τα κύρια στοιχεία της κληρονομιάς της κοινοτικής πρωτοβουλίας URBAN ενσωματώθηκαν στα εθνικά και περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ), στο πλαίσιο των στόχων Σύγκλιση και Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση.

Ποιοι είναι οι στόχοι;

Όλες αυτές οι δραστηριότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπηρετούν τους εξής βασικούς πολιτικούς στόχους:

- Την ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας και της απασχόλησης σε πόλεις και κωμοπόλεις·
- Την προώθηση της ισότητας, της κοινωνικής ένταξης και της ανασυγκρότησης σε αστικές περιοχές·
- Την προστασία και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος με σκοπό την επίτευξη τοπικής και παγκόσμιας αειφορίας·
- Τη συμβολή στη χρηστή διακυβέρνηση και την ενδυνάμωση της τοπικής εξουσίας.

Το σημαντικό αυτό βήμα επέτρεψε την ενοποίηση διαφορετικών τομεακών και θεματικών πολιτικών σε πόλεις από ολόκληρη την Ευρώπη. Για πρώτη φορά, όλες οι ευρωπαϊκές πόλεις έγιναν δυνητικοί δικαιούχοι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Το πρόγραμμα δικτύου για την αστική ανάπτυξη URBACT (2002-2013) έχει προσφέρει πρόσθετη στήριξη στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειρίας μεταξύ πόλεων και εμπειρογνομόνων σε θέματα χωροταξικής ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Από το 2003, ο Αστικός Έλεγχος παρέχει μια στέρεη βάση τεκμηρίωσης για την αξιολόγηση της κατάστασης των ευρωπαϊκών πόλεων και πλέον προσφέρει συγκριτικά δεδομένα για 321 πόλεις της ΕΕ. Συμπληρώθηκε το 2010, με τη δημοσίευση του Αστικού Άτλαντα, ο οποίος προσφέρει λεπτομερείς ψηφιακούς χάρτες για περισσότερες από 300 περιοχές Αστικού Ελέγχου βασισμένους σε δορυφορικές εικόνες.

Όμως λειτουργεί;

Στον «Χάρτη της Λειψίας για Βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις» (2007) διατυπώθηκαν συστάσεις για την υιοθέτηση ολοκληρωμένων προσεγγίσεων ως προς την πολιτική αστικής ανάπτυξης και την ιδιαίτερη προσοχή σε υποβαθμισμένες περιοχές. Η ενσωμάτωση του URBAN, ως οχήματος προς αυτή την κατεύθυνση, παρουσιάζει θετικό αντίκτυπο.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αλλαγή αυτή φιλοσοφίας συντελέστηκε στο μέσον της πιο σημαντικής διεύρυνσης της ΕΕ και συνεκτιμώντας ότι πολλές χώρες στερούνταν εμπειρίας σε τέτοιες πρωτοβουλίες, αντιλαμβανόμαστε πως δεν πρόκειται για μικρό επίτευγμα. Τα μισά επιχειρηματικά προγράμματα έχουν μια ισχυρή αστική διάσταση, ενώ γύρω στα 10 δις. από το ΕΤΠΑ προορίζονται για αστικές επενδύσεις.

Ωστόσο, η ενσωμάτωση της αστικής διάστασης έχει και τους περιορισμούς της. Τα προσεχή χρόνια, θα είναι ζωτικής σημασίας η πλήρης αξιοποίηση των προγραμμάτων πολιτικής συνοχής και η εξέταση των κυριότερων επιλογών για περαιτέρω βελτίωση:

- Οι ενδιαφερόμενοι από κάθε πόλη θα πρέπει να έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή στο σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των προγραμμάτων, ενώ οι αρχές χρειάζεται να κινητοποιηθούν για να τους ενθαρρύνουν.
- Παρ' όλο που η ολοκληρωμένη προσέγγιση είναι απαιτητική, συνήθως παρουσιάζει καλύτερα αποτελέσματα σε σύνθετες περιπτώσεις. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη.
- Η έμφαση πρέπει να δίνεται στη βελτίωση των πόλεων. Συχνά αυτό συνεπάγεται να είναι κανείς καινοτόμος και όχι συντηρητικός. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες και η Κοινωνική Πρωτοβουλία URBAN προσφέρει πολλά παραδείγματα καινοτομίας.
- Η ανταλλαγή γνώσεων είναι βασικός παράγοντας για την επιτυχία. Γι' αυτό χρειάζεται προαγωγή της δικτύωσης μεταξύ πόλεων με περισσότερη και λιγότερη εμπειρία.

Ολοκλήρωση, μια νέα δυναμική

Χρειάζεται ακόμη δουλειά προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές αστικής ανάπτυξης ολοκληρώνουν μια σειρά από στόχους και κλάδους αντί να εστιάζουν σε ένα μόνο τομέα.

Μια πολλά υποσχόμενη σχετική πρωτοβουλία παρουσιάστηκε το 2008 στη Μασσαλία, όπου τα κράτη μέλη συμφώνησαν να θεσπίσουν ένα κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για Βιώσιμες Πόλεις, προκειμένου να προαγάγουν την εφαρμογή του Χάρτη της Λειψίας σε τοπικό επίπεδο. Το πλαίσιο αυτό σήμερα αναπτύσσεται με ευρεία συμμετοχή πόλεων, κρατών μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εμπειρογνομόνων σε θέματα χωροταξικής ανάπτυξης. Σε εθελοντική βάση, θα προσφέρει στις πόλεις ένα πρακτικό εργαλείο προκειμένου να τις βοηθήσει να εφαρμόσουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση κατά το σχεδιασμό στρατηγικών και προγραμμάτων και να εξισορροπήσουν διαφορετικές ανάγκες και ενδιαφέροντα.

Μια ισχυρή πολιτική δέσμευση σε όλα τα επίπεδα κρίνεται μελλοντικά αναγκαία για την περαιτέρω εφαρμογή του ευρωπαϊκού «χωροταξικού κεκτημένου» ως αναπόσπαστου τμήματος της εδαφικής συνοχής. Πράγματι, οι πόλεις είναι πολύ σημαντικές για μια υγιή και εύρωστη Ευρώπη. Αποτελούν τόπους που κρύβουν πολλές προκλήσεις, παροντικές και μελλοντικές, οι οποίες τις καθιστούν κλειδιά για τη δημιουργία ισχυρότερων ευρωπαϊκών οικονομιών, με πιο πράσινο προσανατολισμό και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς. Αυτό καθιστά την ενίσχυση των αστικών πολιτικών στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασική προτεραιότητα της Επιτροπής.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ

ΤΗΝ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Με τη συγκρότηση της νέας Επιτροπής, επανεξετάζονται οι στόχοι των διάφορων πολιτικών. Επιπλέον, προχωρούν οι εργασίες για τη χάραξη στρατηγικής για την επόμενο περίοδο προγραμματισμού, μετά το 2013. Ο Φεβρουάριος ήταν λοιπόν η ιδανική χρονική στιγμή για τη διεξαγωγή ενός συνεδρίου πάνω στους καλύτερους τρόπους συνέχισης της υφιστάμενης κοινοτικής υποστήριξης για την αστική ανάπτυξη. Το Ραπορτάζ παρουσιάζει τι συζητήθηκε.

Οφέλη της πολιτικής συνοχής για τις πόλεις

Πόλεις: το 70% των κατοίκων της ΕΕ κατοικούν σε πόλεις, και όμως δεν υφίσταται συγκεκριμένη ευρωπαϊκή πολιτική για την αστική ανάπτυξη.

Προκειμένου να εξετάσουν την επίδραση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής στις πόλεις και κωμοπόλεις μας, περίπου 120 άνθρωποι από ένα ευρύ φάσμα οργανισμών συγκεντρώθηκαν, άκουσαν ομιλητές και συνεισέφεραν τις δικές τους ιδέες από το ακροατήριο στο σεμινάριο «Building on 20 years of Community support for urban development», στις 4 Φεβρουαρίου στις Βρυξέλλες.

Η ημέρα είχε χωριστεί σε τρεις συνεδρίες, αφιερωμένες στην εξέταση της συμβολής της ΕΕ στην αστική ανάπτυξη, τη διατύπωση σκέψεων για το μέλλον, και την ολοκλήρωση της συνάντησης με μια πολιτική συζήτηση υψηλού επιπέδου, εορτάζοντας παράλληλα τα 20 έτη υποστήριξης για την αστική ανάπτυξη.

Η συμβολή μέχρι τώρα

Από την έναρξή της το 1989, η πολιτική συνοχής της ΕΕ έχει αντιμετώπισε ζητήματα σχετικά με τις ανισότητες στο κέντρο των πόλεων και σε υποβαθμισμένες περιοχές. Αυτό συμβαίνει πρωτίστως επειδή οι διαφορές σε πλούτο και ανάπτυξη στο εσωτερικό μιας πόλης είναι μερικές φορές μεγαλύτερες από τις διαφορές μεταξύ

των λιγότερο και περισσότερο ανεπτυγμένων περιφερειών της Ευρώπης. Οι ανισότητες

αυτές στέκονταν εμπόδιο στην ανάπτυξη και η προσπάθεια άμβλυσης τους αποτέλεσε το σημείο εισόδου για την πρώτη παρέμβαση κοινωνικής κλίμακας. Οι ομιλητές της πρώτης συνεδρίας εξέτασαν τη συμβολή των URBAN στην ανάπτυξη.

«Οι πόλεις πρέπει να είναι πλήρεις εταίροι στην προετοιμασία για την περίοδο 2014-2020 και καλούμε τα κράτη μέλη να εντάξουν μια ισχυρή αστική διάσταση στην επόμενη σειρά κανονισμών της πολιτικής συνοχής»

Rudolf NIESSLER

Διευθυντής Συντονισμού Πολιτικής,
Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής,
Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ορόσημο – στο σωστό δρόμο!

Παρά το μικρό της προϋπολογισμό (0,4% του προϋπολογισμού της πολιτικής συνοχής για το 2000-2006), η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN υπήρξε έντονα δημοφιλής και έχαιρε εκτίμησης σε ολόκληρη την ΕΕ. Τα 180 ανεξάρτητα σχεδιασμένα προγράμματα συνέβαλαν στη δοκιμή νέων προσεγγίσεων ως προς την αστική ανάπτυξη και βοήθησαν σημαντικά στη σφουρηλάτηση μιας καινοτόμου φυσιογνωμίας για την πολιτική συνοχής.

Την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 η διάσταση της αστικής ανάπτυξης ενισχύεται. Η προσέγγιση αυτή δεν είναι πλέον πειραματική, αλλά εντάσσεται στο σύνολο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Αν και η συναγωγή συμπερασμάτων είναι πολύ πρόωρη, είναι σαφές ότι η αύξηση της χρηματοδότησης από 0,4% σε 3% των συνολικών κονδυλίων έχει συμβάλει στην προώθηση της αστικής ανάπτυξης. Παρ' όλα αυτά, διαπιστώνονται και ορισμένες αρνητικές πτυχές, με πιο αξιοσημείωτη την απώλεια του καινοτόμου χαρακτήρα της αστικής διάστασης μετά την έναρξη της στο σύνολο των προγραμμάτων.

«Η ολοκληρωμένη προσέγγιση έχει επιτύχει ευρεία συναίνεση και υιοθετείται σε αστικά προγράμματα σε όλες τις ισπανικές περιφέρειες. Είναι αναπόσπαστο μέρος του προγραμματισμού στην πολιτική συνοχής»

Beatriz CORREDOR SIERRA

Ισπανίδα υπουργός
Στεγαστικής Πολιτικής

Τι προβλέπεται για το μέλλον;

Στο μέλλον μάς περιμένουν προκλήσεις, ιδιαίτερα σε σχέση με την οικονομική και κοινωνική πόλωση. Οι δημογραφικές αλλαγές μάς φέρνουν αντιμέτωπους με τεράστιες προκλήσεις, ειδικά από τη στιγμή που κάποιες περιοχές χαρακτηρίζονται από εισροή ανθρώπων σε ολοένα και πιο πυκνοκατοικημένα και συμφορημένα τμήματά τους, ενώ άλλες βρίσκονται αντιμέτωπες με το φάσμα του οικονομικού μαρασμού και ενός γηράσκοντος πληθυσμού, καθώς τις εγκαταλείπουν τόσο οι νέοι άνθρωποι όσο και οι εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης. Οι πόλεις παρέχουν το τέλειο περιβάλλον για πειραματικές προσεγγίσεις με τη συμμετοχή των πολιτών, ως εκκολλημένα καινοτόμων λύσεων.

«Όλα τα επίπεδα συμμετέχουν – χρειάζεται όμως τοπική διοίκηση υψηλής ποιότητας, χρειάζεται να επενδύσουμε σε προσωπικό. Στο μέλλον θα πρέπει να κινητοποιηθούν όλοι οι βαθμοί διακυβέρνησης»

Danuta HÜBNER

ΜΕΚ, πρόεδρος της επιτροπής REGI του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
πρώην επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής

ΕΞΟΧΩΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ— ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές (ΕΑΠ) αποτελούν μοναδικό χαρακτηριστικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) λόγω της απομονωμένης θέσης τους και των επιπτώσεων που αυτή έχει στον τρόπο που εξελίσσονται και λειτουργούν. Το ιδιαίτερο αυτό καθεστώς είναι αναγνωρισμένο σε επίσημα έγγραφα και έχει οδηγήσει στην ανάγκη εφαρμογής από την ΕΕ μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής, ειδικά προσαρμοσμένης στις συνθήκες τους.

Γεωγραφικά απομονωμένες και αντιμέτωπες με τις δικές τους ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες, οι εννιά ΕΑΠ της ΕΕ –οι Κανάριοι Νήσοι, οι Αζόρες, η Μαδέρα, η Μαρτινίκα, η Γουαδελούπη, η γαλλική Γουιάνα και η Ρεϊνιόν, καθώς και ο Άγιος Μαρτίνος και ο Άγιος Βαρθολομαίος– είναι ξεχωριστοί κι ωστόσο αυτοτελείς παράγοντες στο πλαίσιο των πολιτικών της.

Ο εξόχως απόκεντρος χαρακτήρας τους, μια έννοια που καθιερώθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) και συμπεριλήφθηκε στη Συνθήκη της Λισσαβώνας, συνεπάγεται αρκετούς περιορισμούς, όπως η γεωγραφική απομόνωση, ο νησιωτικός χαρακτήρας, η περιορισμένη έκταση, η δυσμενής μορφολογία του εδάφους και το κλίμα, καθώς και η οικονομική εξάρτηση από μικρό αριθμό προϊόντων. Η προσαρμογή του συνόλου των κοινοτικών πολιτικών στην πραγματικότητα αυτών των περιοχών κρίνεται κατά συνέπεια απαραίτητη.

Το 2005, η ΕΕ εγκαινίασε μια πραγματικά συνολική και ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή στρατηγική για τις ΕΑΠ. Η οριζόντια προσέγγιση της στρατηγικής αυτής στοχεύει κυρίως στη μείωση των φυσικών περιορισμών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους και την ενσωμάτωσή τους στην τοπική περιφέρεια.

Η ΕΕ καλείται να αντιμετωπίσει τις τρεις αυτές προτεραιότητες με τη συνδυασμένη εφαρμογή ειδικών μέτρων σε επιμέρους πολιτικές: την πολιτική συνοχής, τη φορολογική και γεωργική πολιτική, καθώς και τις πολιτικές που αφορούν την αλιεία, τον ανταγωνισμό, τις μεταφορές, την έρευνα και το περιβάλλον.

Η συνεκτικότητα της οριζόντιας διάστασης των επιπτώσεων των ευρωπαϊκών πολιτικών στις ΕΑΠ παραμένει σταθερά στο επίκεντρο της προσοχής.

Μια ειδική επιχορήγηση, η οποία διατίθεται από το ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) στοχεύει στη βελτίωση της προσβασιμότητας των περιοχών αυτών, ειδικά στον τομέα των μεταφορών.

Μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα στις ΕΑΠ μπορεί να προέλθει από την ενίσχυση της καινοτομίας και της κοινωνίας της πληροφορίας και τη διασφάλιση της πλήρους συμμετοχής τους στη Στρατηγική της Λισσαβώνας.

Η ενδυνάμωση της περιφερειακής τους ενσωμάτωσης στο τοπικό περιβάλλον υποστηρίζεται εν μέρει από τα διάφορα προγράμματα «εδαφικής συνεργασίας» που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Σε μια προσπάθεια να βελτιώσει τη συνοχή και τη συντονισμένη δράση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να συγκροτήσει ένα τμήμα για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων εντός της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής. Επίσης συστάθηκε μια διυπηρεσιακή επιτροπή ΕΑΠ. Μια ειδική σύμπραξη προσφέρει στις ΕΑΠ και τα κράτη μέλη τους τη δυνατότητα κατάρτισης μνημονίων που θα στέλνονται στην Επιτροπή. Η σύμπραξη περιλαμβάνει επίσης διασκέψεις εργασίας σχετικά με τεχνικά ζητήματα και χάραξη πολιτικών.

Η παρουσία της ευρωπαϊκού επιτρόπου για την Περιφερειακή Πολιτική στην ετήσια συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων των Εξόχως Απόκεντρων Περιοχών, καθώς και η διοργάνωση ενός μεγάλου φόρουμ για την εξόχως απόκεντρη Ευρώπη κάθε δύο χρόνια στις Βρυξέλλες, ξεκινώντας από τον Μάιο του 2010, αποτελούν σαφή απόδειξη αυτής της προσπάθειας.

Η μέθοδος της ολοκληρωμένης προσέγγισης φαίνεται να είναι ο δρόμος που πρέπει να ακολουθηθεί η Επιτροπή αναφορικά με τις ΕΑΠ. Χωρίς αυτή, η σχέση μεταξύ εδαφικής συνοχής και ανταγωνιστικότητας μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση προσφέρει τη δυνατότητα επιβολής εδαφικών συνθηκών στο πλαίσιο των τομεακών πολιτικών. Επιδιώκει να φέρει σε επαφή τόσο τους διάφορους συντελεστές και επίπεδα αποφάσεων όσο και τους τομείς δραστηριοτήτων. Τέλος, εξασφαλίζει ότι η εδαφικότητα και οι μοναδικές τοπικές συνθήκες λαμβάνονται υπόψη σε κάθε στάδιο της ευρωπαϊκής δράσης.

Πολιτική συνοχής: θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το 2020

Στις 3 Μαρτίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκαινιάσε την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για το 2020 για να προετοιμάσει την οικονομία της ΕΕ για την επόμενη δεκαετία. Η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή θα παραμείνουν ο πυρήνας της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το 2020 ώστε να διασφαλιστεί η κινητοποίηση όλων των ενεργειών και ικανοτήτων για την επίτευξη των προτεραιοτήτων της στρατηγικής. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για το 2020 επισημαίνει το ρόλο της πολιτικής συνοχής ως βασικού μέσου για την επίτευξη έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες.

Η Στρατηγική βασίζεται σε τρεις συναρθρωμένους και αλληλοενισχυόμενους τομείς προτεραιότητας: την έξυπνη ανάπτυξη, με την ανάπτυξη μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση και την καινοτομία· τη διατηρήσιμη ανάπτυξη, με την προώθηση μιας ανταγωνιστικής οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα, που θα αξιοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους που διαθέτει· και την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, η οποία θα προάγει μια οικονομία υψηλής απασχόλησης και θα οδηγήσει σε κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Η πρόοδος που συντελείται για την επίτευξη των τριών αυτών επιδιώξεων θα υπολογίζεται σε συνάρτηση με πέντε αντιπροσωπευτικούς πρωταρχικούς στόχους, οι οποίοι θα τίθενται σε επίπεδο ΕΕ και τους οποίους τα κράτη μέλη θα κληθούν να μετασχηματίσουν σε εθνικούς στόχους με γνώμονα τα εξής σημεία εκκίνησης:

- Το 75% του πληθυσμού ηλικίας από 20 ως 64 θα πρέπει να εργάζεται·
- Το 3% του ΑΕγχΠ της ΕΕ θα πρέπει να επενδύεται σε Ε&Α·
- Οι στόχοι «20/20/20» που έχουν τεθεί για το κλίμα και την ενέργεια θα πρέπει να επιτευχθούν·
- Το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο θα πρέπει να είναι μικρότερο του 10%, ενώ τουλάχιστον το 40% της νέας γενιάς θα πρέπει να διαθέτει πτυχίο ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης·
- Τα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας θα πρέπει να μειωθούν κατά 20 εκατομμύρια.

Ως μια από τις μεγαλύτερες πηγές χρηματοδότησης για τα κράτη μέλη της ΕΕ –και η μεγαλύτερη που διατίθεται για επενδύσεις και ανάπτυξη– η πολιτική συνοχής θα συμβάλει σημαντικά στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το 2020. Με τα τρία ταμεία της –το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής– ο προϋπολογισμός της πολιτικής συνοχής ανέρχεται σε περίπου €350 δισ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των πόρων αυτών –γύρω στα €230 δισ. ευρώ– στοχεύουν ήδη ως επί το πλείστον σε επενδύσεις σε σημαντικούς τομείς του θεματολογίου της Ευρώπης 2020 με σκοπό

τη βελτίωση των επιδόσεων σε θέματα οικονομίας και τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, διασυνδεδεμένης και πιο πράσινης οικονομίας.

Μετά την εφαρμογή της Στρατηγικής τον Μάρτιο, η Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη της στρατηγική έκθεση σχετικά με την πολιτική συνοχής, η οποία παρουσιάζει τα προγράμματα εφαρμογής στο μέσον της περιόδου χρηματοδότησης 2007-13. Παρά τη παγκόσμια οικονομική κρίση, η έκθεση εμφανίζει ισχυρή δέσμευση στην εφαρμογή των προγραμμάτων. Κατά μέσο όρο σε όλη την Ευρώπη, το 27% των προγραμμάτων κόστους €93 δισ. έχουν ήδη επιλεγεί.

Η έκθεση παρουσιάζει επίσης μια σαφή εικόνα του είδους προγραμμάτων που επιλέχθηκαν. Η πρόοδος σε βασικούς τομείς, όπως η Ε&Α και η καινοτομία, είναι γενικά θετική. Περισσότερο από το ένα τρίτο του συνολικού προϋπολογισμού έχει ήδη διατεθεί για προγράμματα σε τομείς όπως η προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι καθαρές αστικές μεταφορές και η υποδομή στον τομέα της εκπαίδευσης και της υγείας. Ωστόσο, η έκθεση καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα ότι θα έπρεπε να γίνουν περισσότερα για να επιταχυνθεί η εφαρμογή των προγραμμάτων στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών, την ενέργεια και το περιβάλλον καθώς και την ανάπτυξη των υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο υψηλής ταχύτητας και την ψηφιακή οικονομία.

Η δρομολόγηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το 2020 δημιουργεί μια νέα σειρά προκλήσεων για την πολιτική συνοχής. Με βάση τα διδάγματα της Στρατηγικής της Λισσαβώνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η πολιτική μπορεί να συμβάλει στην επιτυχία της Ευρώπης 2020, ενθαρρύνοντας την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, στόχος τόσο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το 2020 όσο και της Συνθήκης της Λισσαβώνας (που ισχύει σήμερα). Μπορεί ακόμη να βελτιώσει την οικείωση, με τη συμμετοχή τοπικών

Ισότητα των φύλων – ένα ζήτημα για τις περιφέρειες

και περιφερειακών φορέων και την παρουσίαση στην πράξη απτών αποτελεσμάτων κοντά στους Ευρωπαίους πολίτες.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

Ευρώπη 2020: Μια στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm

Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στα Διαρθρωτικά Ταμεία

Στη 10η συνεδρίασή της στις 19 Μαρτίου, η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για τη Διάσταση του Φύλου στα Διαρθρωτικά Ταμεία επέδειξε αδιάλειπτη προσήλωση στη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων για μεγαλύτερη ισότητα ανάμεσα στις γυναίκες και τους άντρες, τόσο στην πολιτική όσο και στην πράξη.

«Τα μέτρα σχετικά με την ισότητα των φύλων δεν θα πρέπει να είναι πολιτικές που εφαρμόζονται μόνο στα εύκολα», υπογράμμισε η Daniela Bankier από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – κάτι ιδιαίτερα σημαντικό δεδομένης της οικονομικής κρίσης. Η πρόσφατα συγκροτημένη Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ευρωπαϊκό σχέδιο στρατηγικής για το 2020 προσφέρουν νέες ευκαιρίες για περισσότερη εργασία.

Στη διάρκεια της συνεδρίασης, ο πρόεδρος Mikel Landabaso, προϊστάμενος της μονάδας της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής για το θεματικό συντονισμό και την καινοτομία, κάλεσε τα κράτη μέλη να προωθήσουν περαιτέρω την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου όταν κατανέμουν εκκρεμή περιφερειακά κονδύλια για την τρέχουσα περίοδο 2007-13. Ανάμεσα σε άλλα θέματα, όπως η αξιολόγηση και η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την ισότητα των φύλων, η συνεδρίαση περιλάμβανε επίσης την παρουσίαση μιας σειράς παραδειγμάτων ορθής πρακτικής από κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων και ένα πρόγραμμα από τη Σουηδία που απέσπασε βραβείο RegioStars 2010 και προσφέρει μικροπιστώσεις σε γυναίκες επιχειρηματίες.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

RegioStars

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/doc/regiostars2010_brochure.pdf

Η αλληλεγγύη μπροστά στην καταστροφή

Ο Φεβρουάριος ήταν ζοφερός μήνας για πολλές περιοχές της ΕΕ. Η Μαδέρα πλήγηκε από σαρωτικές πλημμύρες και κατολισθήσεις, που άφησαν πίσω τους 45 νεκρούς και 600 άστεγους - ενώ στη Γαλλία, 52 άνθρωποι σκοτώθηκαν όταν η καταιγίδα Σύνθια σάρωσε τις ατλαντικές της ακτές, αφήνοντας ένα εκατομμύριο σπίτια χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα.

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) δημιουργήθηκε το 2002 για να προσφέρει βοήθεια στις χώρες της ΕΕ που πλήττονται από φυσικές καταστροφές. Αμέσως μετά τα γεγονότα, ο Επίτροπος για την Περιφερειακή Πολιτική, Johannes Hahn, επισκέφτηκε και τις δύο περιοχές, για να δει με ποιον τρόπο το Ταμείο θα ανταποκρινόταν καλύτερα στις ανάγκες τους.

Οι πορτογαλικές αρχές έκαναν στις 20 Απριλίου αίτηση για βοήθεια από το Ταμείο, που τώρα βρίσκεται υπό αξιολόγηση από την Επιτροπή. Στις αρχές Μαΐου έληγε η προθεσμία αίτησης για τη Γαλλία. Αν οι προϋποθέσεις που ορίζουν οι κανονισμοί του Ταμείου Αλληλεγγύης πληρούνται, η Επιτροπή θα ζητήσει από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη να καταβάλουν τα αναγκαία χρήματα για τη χορήγηση ενισχύσεων. Οι επιδοτήσεις του Ταμείου Αλληλεγγύης προστίθενται στον κανονικό προϋπολογισμό της ΕΕ, συνιστώντας έτσι μια πραγματική πράξη αλληλεγγύης των κρατών μελών.

Οι οικονομικές ενισχύσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση επειγουσών επιχειρήσεων που διεξάγουν οι δημόσιες αρχές: για παράδειγμα, αποκατάσταση υποδομών ζωτικής σημασίας, κόστος των σωστικών επιχειρήσεων ή παροχή προσωρινής κατοικίας για τα θύματα και καθαρισμός του εδάφους και των κατεστραμμένων χωριών. Ενώ η βοήθεια από το ΤΑΕΕ μπορεί να καταβληθεί λίγους μόνο μήνες έπειτα από μια καταστροφή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί αναδρομικά. Σε κάθε περίπτωση, οι ζημιές που υπέστησαν ιδιώτες ή η απώλεια εισοδημάτων δεν καλύπτονται.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/solidar/solid_el.htm

http://europa.eu/legislation_summaries/regional_policy/provisions_and_instruments/g24217_el.htm

Κλείσιμο της βοήθειας από τα διαρθρωτικά ταμεία για το 2000-06

Η προθεσμία για την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος που αφορούν τη βοήθεια 2000-06 είναι δεκαπέντε μήνες μετά την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας.

Τα κράτη μέλη πρέπει έως τότε να έχουν υποβάλει στην Επιτροπή όλα τα απαραίτητα έγγραφα.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2006/closure/index_en.htm

Σε κάθε τεύχος, το Panorama αναλύει την υλοποίηση δύο έργων από την οπτική γωνία των υπεύθυνων για τη διαχείρισή τους. Εξετάζουμε τα δυνατά και αδύναμα σημεία της διαχείρισης έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ: τον προσδιορισμό των προβλημάτων και τον καταμερισμό των λύσεων.

ΕΡΓΟ

1

Η ΡΟΡΑΚΑΔΕΜΙΕ ΕΚ ΤΩΝ ΕΣΩ

Το Mannheim δεν φιλοξενεί μόνο το συνολικής έκτασης 2 000 τ.μ. Musikpark, αλλά είναι και το μόνο γερμανικό πανεπιστήμιο που προσφέρει προγράμματα σύγχρονης μουσικής: το πανεπιστήμιο Πολιτικής και Μουσικών Επιχειρήσεων, ή Popakademie. Για αυτό το τεύχος, το Panorama επισκέπτεται το Popakademie, συνδεδεμένο έργο του συνήθους προορισμού μας, του Musikpark.

Τα φετινά επιτεύγματα ικανοποιούν τις προσδοκίες όλων

Στην Popakademie, τα περσινά σχέδια αποφέρουν καρπούς με την προσφορά ενός νέου μεταπτυχιακού προγράμματος για τη μουσική поп και τις μουσικές επιχειρήσεις. Στο αρχικό κτίριο προστέθηκαν δύο ακόμη όροφοι, με καινούριες εγκαταστάσεις για διαλέξεις, αίθουσες για πρόβες και στούντιο ηχογράφησης. Το ηθικό του προσωπικού και των φοιτητών είναι υψηλό και υπάρχουν πλέον νέες ευκαιρίες για συνεργασία με μουσικούς από άλλες χώρες.

Κτίζοντας τη διεθνή φήμη της ακαδημίας

Ανάμεσα στις δραστηριότητες ξεχωρίζει η Διεθνής Θερινή Συνάντηση που εγκαινιάστηκε πέρυσι. Για μία εβδομάδα στις αρχές Αυγούστου, 80 φοιτητές συγκεντρώθηκαν και συνδύασαν το ταλέντο και τον πολιτισμό τους σε ένα πλούσιο μείγμα μουσικών ειδών. Πολλοί προέρχονταν από άλλες ευρωπαϊκές μουσικές σχολές, ενώ κάποιοι από πολύ μακρύτερα, όπως από τις ΗΠΑ και την Κίνα.

Πρόκειται για μία σημαντική προσθήκη στις διεθνείς επαφές που ήδη είχε ξεκινήσει να καλλιεργεί η ακαδημία. Σχηματίστηκε ένα νέο συγκρότημα με μουσικούς από το Δουβλίνο και όλοι είναι ενθουσιασμένοι με την προοπτική νέων δραστηριοτήτων.

Τέτοιες ευκαιρίες μπορούν να ανεβάσουν την ακαδημία σε ένα νέο επίπεδο, αλλά ο διευθυντής, Udo Dahmen, είναι πιο συγκρατημένος. «Ο καλύτερος συντονισμός από την κορυφή, στις Βρυξέλλες, θα μπορούσε να δώσει σε άλλες ευρωπαϊκές και διεθνείς εκδηλώσεις τη δυνατότητα να ανοίξουν τα φτερά τους», δηλώνει. Μια ευρωπαϊκή εκδήλωση, η Ευρωπαϊκή Συνάντηση Συγκροτημάτων και Επιχειρηματιών τον Ιανουάριο, αποτέλεσε μια πραγματικά πολύτιμη ευκαιρία για επαγγελματίες της μουσικής να συναντηθούν και να δημιουργήσουν νέες επαφές, τέτοιες όμως εκδηλώσεις είναι λιγιστές και πραγματοποιούνται πολύ αραιά.

Η προσωπική επαφή, κλειδί για την υλοποίηση έργων με χρηματοδότηση της ΕΕ

Το ΕΤΠΑ και οι άλλες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις είναι πλέον εξασφαλισμένα και προσφέρουν στο έργο την απαραίτητη ασφάλεια, εντούτοις θα μπορούσαν να επεκταθούν. Ο Udo Dahmen διαθέτει πλήθος ιδέες, όμως οι διαδικασίες των αιτήσεων για την εισροή διαφορετικών τύπων χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα δύσβατες, εκτός αν κανείς συνεργάζεται με αξιωματούχους που είναι σε θέση να τον καθοδηγήσουν στον γραφειοκρατικό λαβύρινθο.

Με τη λήξη της χρηματοδότησης για το δίκτυο MuZone Europe το 2007, η εθνική υπηρεσία διά βίου μάθησης στη Βόνη (Bundesinstitut für Berufsbildung), στο πλαίσιο του προγράμματος Leonardo, έπαψε να είναι υπεύθυνη για τις αιτήσεις έργων που συνδέονται με την ακαδημία. Ως αποτέλεσμα, χάθηκε η προσωπική επαφή και οι διαχειριστές των έργων πρέπει να συναλλάσσονται απευθείας με την εκτελεστική υπηρεσία για τη διά βίου μάθηση στις Βρυξέλλες.

Η ακαδημία χαιρεί ισχυρή υποστήριξη σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, επομένως είναι μερικές φορές αποθαρρυντικό όταν δεν γίνονται δεκτά όλα τα προτεινόμενα έργα. Κοπιαστικές προσπάθειες για την υποβολή αιτήσεων συχνά καταλήγουν σε απορρίψεις, επειδή δεν πληρούν με ακρίβεια τις προδιαγραφές των κοινοτικών προγραμμάτων.

Σε πιο πεζό, καθημερινό επίπεδο, η διαχείριση κατά τρόπο συμβατό με τις απαιτήσεις της ΕΕ είναι πλέον εμπεδωμένη και λειτουργεί ομαλά.

Στοιχεία και αριθμοί

Συνεισφορά του ΕΤΠΑ: €2,6 εκατομμύρια

Εθνική συγχρηματοδότηση: €776 000

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://www.popakademie.de/>

Ενώνοντας τις δυνάμεις του ακαδημαϊκού κόσμου, του ιδιωτικού τομέα και της Εθνικής Υπηρεσίας Υγείας, το CNH εργάζεται για την εφαρμογή της νανοτεχνολογίας στην ανίχνευση ασθενειών και τον προσδιορισμό της κατάλληλης αγωγής.

Βήματα μπροστά για την ενίσχυση της επιχείρησης

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Νανοϋγείας διευρύνονται σε ολοένα και πιο εντατικό ρυθμό, καθώς νέος εξοπλισμός και προσωπικό συνεχίζουν να καταφθάνουν στο Swansea. Αναμένοντας την ολοκλήρωση της νέας της στέγης στο τέλος του 2011, η οποία προορίζεται ειδικά για το Κέντρο, η ομάδα συνεχίζει απόπλητη το έργο της σε προσωρινούς χώρους του πανεπιστημίου.

Πλέον στο δεύτερο χρόνο του πενταετούς σχεδιασμού του, το CNH βρίσκεται σαφώς εντός προγράμματος όσον αφορά την επιχειρηματική του στόχευση και την ευρύτητα των δραστηριοτήτων του. Έχοντας αναβαθμίσει σημαντικά το επίπεδο του εξοπλισμού, το προσωπικό του CNH ασχολείται με τις διαπραγματεύσεις με διάφορες εταιρείες και ερευνητικά κέντρα, αποσκοπώντας στη διεύρυνση του πελατολογίου. Πολλά βιοϊατρικά κέντρα συνεργάζονται σήμερα με το CNH, προκειμένου να αναπτύξουν και να δοκιμάσουν νέα προϊόντα και διαδικασίες. Άλλοι πελάτες είναι τοπικές εταιρείες, ορισμένες από τις οποίες έχουν μεταφερθεί στο Swansea για να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες που παρέχει το CNH, ενώ σε επαφή με το Κέντρο έρχονται πελάτες επίσης μέσω της αναπτυξιακής υπηρεσίας International Business Wales.

Λειτουργική αξιοποίηση των διαδικασιών κοινοτικής χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ είναι θεμελιώδους σημασίας για τη βιωσιμότητα του Κέντρου και ο διευθυντής Tim Claypole σπεύδει να αναγνωρίσει ότι η μελλοντική κερδοφορία και φήμη του θα οφείλονται και στη συμμετοχή της ΕΕ. Ως εκ τούτου, οι πρώτες κακές εντυπώσεις από την ευρωπαϊκή γραφειοκρατία θεωρούνται ως ένα αναγκαίο κακό για χάρη ενός μεγαλύτερου οφέλους. Το καθημερινό έργο της συλλογής επιχειρηματικών δεδομένων από τους πελάτες μπορεί να είναι κουραστικό και χρονοβόρο – ένα σημαντικό βάρος για μια ομάδα επιστημόνων που ανυπομονούν να προχωρήσουν στην έρευνά τους. Για να περιληφθούν επίσημα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του CNH, όλοι οι πελάτες πρέπει προηγουμένως να παράσχουν μια σειρά στοιχείων, μεταξύ των οποίων τα κέρδη, ο αριθμός υπαλλήλων και –στοιχείο καίριο– το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης που λαμβάνουν. Τα στοιχεία σπανίως είναι διαθέσιμα από το ίδιο πρόσωπο, καθώς οι εταιρείες διαφέρουν στον τρόπο καταγραφής των στοιχείων και στο ποιος φέρει τη συγκεκριμένη ευθύνη. Επιπροσθέτως, παρατηρείται έλλειψη συνοχής στα ζητούμενα στοιχεία. Εφόσον διαπιστώνεις ότι ο πελάτης εφαρμόζει πολιτική ίσων ευκαιριών, πώς μπορείς κατόπιν να ζητάς στοιχεία για το φύλο και τις ηλικίες των υπαλλήλων του;

Νέοι ορίζοντες μέσω των δικτύων της ΕΕ

Κάτω από μια πιο μακροπρόθεσμη οπτική, πάντως, τα μελλοντικά επιχειρηματικά δεδομένα σχετικά με νέα προγράμματα, κέρδη και κερδοφορία προσφέρουν χρήσιμη δημοσιότητα στο Κέντρο και ενισχύουν τα ανταγωνιστικά του πλεονεκτήματα στην προσέλκυση νέων πελατών. Επιπλέον, οι τριμηνιαίες συναντήσεις εργασίας με την ουαλική υπηρεσία ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων (Wales European Funding Office), η οποία συλλέγει τα στοιχεία για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποτρέπουν τυχόν καθυστερήσεις στη σύνταξη των αναφορών και διασφαλίζουν την ομαλή ροή των κονδυλίων. «Από τη στιγμή που έχει συγκροτηθεί η οργανωτική δομή για τις αναφορές, το έργο μας παύει να είναι δυσβάσταχτο. Ακόμη, είναι καθησυχαστικό να γνωρίζουμε ότι το WEFO είναι ικανοποιημένο με τα προγράμματα και τις διαδικασίες μας», δηλώνει ο Claypole.

Η κοινοτική χρηματοδότηση ανοίγει επίσης νέους ορίζοντες για ερευνητικές συνεργασίες με αξιοποίηση του ευρωπαϊκού προγράμματος-πλαισίου. Τα συνέδρια που διοργανώνει η ΕΕ και το δίκτυο CORDIS συμβάλλουν στην ανεύρεση του κατάλληλου συνεργάτη και αντικειμένου. Η πελατεία δεν προσφέρεται στο πιάτο, σήμερα όμως η σκληρή δουλειά μέσω της δικτύωσης με επιστήμονες σε άλλα κράτη μέλη αποτελεί το κλειδί για την εξασφάλιση των μελλοντικών δραστηριοτήτων και της διαρκούς, απευθείας επαφής με τους συναδέλφους από όλη την Ευρώπη. Ο Claypole είναι αισιόδοξος για τις ευρωπαϊκές προοπτικές του Κέντρου: «Διαθέτοντας πλέον εξοπλισμό και εμπειρογνώσια, βρισκόμαστε σε ενεργό αναζήτηση συνεργασιών σε άλλες χώρες».

Στοιχεία και αριθμοί

Λίγο πάνω από €21 εκατομμύρια πρόκειται να επενδυθούν στο Κέντρο Νανοϋγείας στο πλαίσιο του στόχου Σύγκλιση. Η χρηματοδότηση ξεκίνησε το 2009 και θα διαρκέσει πέντε χρόνια.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ:

<http://www.swan.ac.uk/nanohealth/>

ΚΟΙΝΕΣ ΙΔΕΕΣ, ΚΟΙΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι νικητές των RegioStars ανακοινώθηκαν

Οι νικητές των Βραβείων RegioStars 2010 για τα πιο καινοτόμα περιφερειακά προγράμματα της Ευρώπης ανακοινώθηκαν: τα έξι προγράμματα που νίκησαν προέρχονται από το Βέλγιο, τη Σουηδία, τη Λιθουανία (δύο βραβεία), τη Γερμανία και τη Γαλλία. Ανακοινώθηκαν παρουσία του Johannes Hahn, ευρωπαϊού επιτρόπου αρμόδιου για την Περιφερειακή Πολιτική, σε μια τελετή βράβευσης που διεξήχθη στις Βρυξέλλες στις 20 Μαΐου 2010.

Φέτος απονεμήθηκαν έξι βραβεία: δυο βραβεία «CityStar», τρία βραβεία σε θεματικούς τομείς των ΤΠΕ και ένα βραβείο για την ενημέρωση και επικοινωνία. Στα προγράμματα που βραβεύτηκαν περιλαμβάνεται η μετατροπή ενός πρώην ορυχείου σε κέντρο επιχειρηματικής καινοτομίας στη Γκενκ του Βελγίου· ένα ινστιτούτο χορήγησης μικροπιστώσεων για μετανάστριες στη Σουηδία· ένα πρόγραμμα για τη βελτίωση των δεξιοτήτων στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές στη Λιθουανία· η ανάπτυξη μιας συσκευής τηλεπαρακολούθησης για τη θεραπεία ασθενών εκτός νοσοκομείου στο Βραδεμβούργο της Γερμανίας· η ευρυζωνική κάλυψη υψηλής ταχύτητας στην Οβέρν της Γαλλίας και η επίσημη ιστοσελίδα της διαρθρωτικής βοήθειας της ΕΕ στη Λιθουανία.

Οι νικητές έλαβαν κρυστάλλινα έπαθλα που απεικονίζουν ένα αστέρι καθώς και μια βιντεοταινία του προγράμματος. Πληροφορίες και για τους 24 συμμετέχοντες στην τελική φάση, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα μέλη της κριτικής επιτροπής μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/regiostars_en.cfm.

Οι κατηγορίες των βραβείων για το 2011 ανακοινώθηκαν τον Ιανουάριο του 2010 με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων την 16η Ιουλίου 2010.

ΒΙΝΤΕΟ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/video/regiostars2010/genk_fr.wmv

Ευρυζωνική σύνδεση υψηλών ταχυτήτων στην Οβέρν, Γαλλία

Κέντρο C-Mine, Γκενκ, Βέλγιο

Νέο επιχειρησιακό πρότυπο για την εξωτερική παρακολούθηση ασθενών, Βραδεμβούργο, Γερμανία

Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή για έναν λιθουανό ηλεκτρονικό πολίτη, Λιθουανία

Ινστιτούτο χορήγησης μικροπιστώσεων, Κεντροανατολική Σουηδία

ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ URBACT

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010 ΣΤΗ ΛΙΕΓΗ (ΒΕΛΓΙΟ)

Το ετήσιο συνέδριο φέρνει κοντά τους βασικούς παράγοντες από τις 300 πόλεις και εταιρούς του προγράμματος URBACT: εκλεγμένους αντιπροσώπους, επαγγελματίες, μέλη της κοινωνίας των πολιτών, εμπειρογνώμονες, εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής της ΕΕ, κι εκείνους που χρειάζονται διαδραστικό και συγκεκριμένο διάλογο για τις κρίσιμες αστικές προκλήσεις.

Φέτος, το URBACT θα παρουσιάσει και θα συζητήσει τα αποτελέσματα της μελέτης του «Οι αντιδράσεις των πόλεων στην κρίση».

Τα εργαστήρια θα επικεντρωθούν:

- Στη θέση των νέων, των μεταναστών και των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας στην πόλη σήμερα και αύριο, και την προστιθέμενη αξία των

**8th European Week of Regions and Cities
Brussels**
4 - 7 October 2010

Ευρώπη 2020: Ανταγωνιστικότητα, συνεργασία και συνοχή για όλες τις περιφέρειες

Η 8η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών και Πόλεων – OPEN DAYS, η οποία οργανώνεται κάθε χρόνο από το 2003, θα πραγματοποιηθεί φέτος από 4 έως 7 Οκτωβρίου 2010. Το σημαντικό αυτό γεγονός, το οποίο οργανώνουν από κοινού η Γενική Διεύθυνση για την Περιφερειακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REGIO) και η Επιτροπή των Περιφερειών (CoR), θα περιλαμβάνει περισσότερα από 100 συνέδρια και σεμινάρια που θα πραγματοποιηθούν στις Βρυξέλλες.

Ωστόσο, οι OPEN DAYS δεν είναι μια εκδήλωση με βάση αποκλειστικά τις Βρυξέλλες: συνεργάτες θα οργανώσουν 260 ακόμη εκδηλώσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Συνολικά, αναμένεται να παραβρεθούν περισσότεροι από 6.000 συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών καθώς και εργαζόμενοι στην ΕΕ, ακαδημαϊκοί και εκπρόσωποι των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Ανταγωνιστικότητα, συνεργασία και συνοχή

Με βάση τη νέα Στρατηγική για την Ευρώπη 2020 της ΕΕ και τις συζητήσεις για το μέλλον της πολιτικής συνοχής της ΕΕ μετά το 2013, οι φετινές OPEN DAYS θα εστιάσουν σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες: ανταγωνιστικότητα, συνεργασία και συνοχή.

- Σεμινάρια με θέμα την ανταγωνιστικότητα θα επικεντρωθούν στην περιφερειακή διάσταση της καινοτομίας, την πρόοδο και την πράσινη οικονομική ανάπτυξη.
- Εργαστήρια με θέμα τη συνεργασία θα εστιάσουν στην εδαφική και διασυνοριακή συνεργασία, στον Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) και το δυναμικό των μακροπεριφερειών ως μελλοντικό μέσο για την περιφερειακή συνεργασία.

- Τέλος, στις εκδηλώσεις που ομαδοποιούνται κάτω από το θέμα της συνοχής θα αναπτυχθούν οι ιδέες της εδαφικής και κοινωνικής συνοχής. Θα εξεταστούν ακόμη τρόποι για την καλύτερη ενσωμάτωση διαφορετικών πολιτικών σε τοπικό επίπεδο.

Ευκαιρίες δικτύωσης

Εκτός από τα σεμινάρια και τα εργαστήρια, οι OPEN DAYS θα προσφέρουν ακόμη άφθονες δυνατότητες για μια πιο ανεπίσημη ανταλλαγή απόψεων. Για παράδειγμα, το Σημείο Συνάντησης στην Επιτροπή Περιφερειών θα προσφέρει χώρο για ανεπίσημες συναντήσεις και ευκαιρίες δικτύωσης. Ακόμη, θα φιλοξενήσει μια σειρά από εκθέσεις, επιτρέποντας στους εταίρους να προβάλουν προγράμματα, να καταδείξουν τις βέλτιστες πρακτικές και να παρουσιάσουν τις συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για τα θέματα της περιφερειακής πράσινης οικονομίας, των βιώσιμων πράσινων λύσεων και της εδαφικής συνεργασίας.

Φέρνοντας σε επαφή έγκριτους επιστήμονες και ερευνητές, το πανεπιστήμιο «OPEN DAYS» θα προσθέσει την ακαδημαϊκή οπτική για την περιφερειακή ανάπτυξη και την πολιτική συνοχής της ΕΕ, ενθαρρύνοντας τη συνέχιση του διαλόγου. Τέλος, η παραδοσιακή σκηνή του OPEN DAYS θα εγκατασταθεί για μια ακόμη φορά στην κύρια είσοδο του κεντρικού κτιρίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επιτρέποντας στις περιφέρειες να επιδείξουν τις βέλτιστες πρακτικές τους με πιο δημιουργικά μέσα, όπως η μουσική, ο χορός και οι θεατρικές παραστάσεις.

Το πιο ξεχωριστό γεγονός της περιφερειακής πολιτικής

Από την πρώτη της διοργάνωση το 2003, η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών και Πόλεων – OPEN DAYS έγινε σύντομα το πιο ξεχωριστό γεγονός της περιφερειακής πολιτικής, συγκεντρώνοντας κάθε χρόνο έναν ολοένα αυξανόμενο αριθμό συμμετεχόντων. Φέτος μόνο, 245 περιφέρειες και πόλεις από 34 χώρες εγγράφηκαν ως συνδιοργανωτές των εκδηλώσεων – περισσότεροι από κάθε άλλη φορά. Η τεράστια επιτυχία της εκδήλωσης αναγνωρίστηκε επίσης πρόσφατα, στη διάρκεια μιας τελετής βράβευσης στην Εβδομάδα Συνεδριάσεων των Βρυξελλών, ένα πανευρωπαϊκό συνέδριο ειδικών από τη βιομηχανία των συνεδρίων.

Ως επιβράβευση της εκδήλωσης για την καινοτομία και το εθνικό και διεθνές κύρος που προσέδωσε στην πόλη των Βρυξελλών, οι OPEN DAYS 2009 διακρίθηκαν ως η «Καλύτερη Εκδήλωση 2009» στην κατηγορία των «Συνεργασίες και Θεσμικές Συνεδριάσεις» – ένα επιπλέον κίνητρο για να εξασφαλιστεί ότι οι OPEN DAYS αυτής της χρονιάς θα είναι μια ακόμη επιτυχημένη εκδήλωση.

Μπορείτε να βρείτε το οριστικό πρόγραμμα και την αίτηση για ηλεκτρονική εγγραφή στην ιστοσελίδα των OPEN DAYS στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2010/index.cfm?nmenu=1&sub=100

βιώσιμων και ολοκληρωμένων αστικών πολιτικών για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων.

- Στους καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας για τις μικρές και μεσαίες πόλεις και κωμοπόλεις.
- Στη βιωσιμότητα, την ενεργειακή επάρκεια και τις χρηματοπιστωτικές επιλογές.
- Στην ενδιάμεση αξιολόγηση του URBACT. Πώς θα βελτιωθεί ο τοπικός αντίκτυπος των διακρατικών ανταλλαγών;

Από τον Σεπτέμβριο μπορείτε να εγγραφείτε στην ιστοσελίδα: www.urbact.eu

Για περισσότερες πληροφορίες: Τμήμα Επικοινωνίας URBACT – 00 33 (0)1 4917 4581

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ	ΕΚΔΗΛΩΣΗ	ΤΟΠΟΣ
23–24 Σεπτεμβρίου (αναμένεται επιβεβαίωση)	Ένταξη των Ρομά: Από τη συλλογή και αξιολόγηση δεδομένων σε μια τεκμηριωμένη πολιτική http://ec.europa.eu/regional_policy/	Βρυξέλλες (BE)
23–24 Σεπτεμβρίου	11ο Οικονομικό Φόρουμ – «Η Στρατηγική της ΕΕ για τη Βαλτική Θάλασσα για μια ανταγωνιστική περιφέρεια» http://www.conferences.lv/	Ρίγα (LV)
4–7 Οκτωβρίου	Ημέρες Ελεύθερης Προσέλευσης – 8η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών και Πόλεων – «Στόχος 2020: Ανταγωνιστικότητα, συνεργασία και συνοχή για όλες τις περιφέρειες» http://www.opendays.europa.eu/	Βρυξέλλες (BE)
13–14 Οκτωβρίου	Ετήσιο Φόρουμ για τη Στρατηγική της ΕΕ στη Βαλτική Θάλασσα http://www.bsssc.com/news.asp?id=8657&pid=79&sid=79	Ταλίν (EE)
Οκτώβριος-Νοέμβριος	Μικροχρηματοδοτικά μέσα http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Βρυξέλλες (BE)
18–19 Νοεμβρίου	Συνέδριο για τις πρωτοβουλίες JESSICA και JEREMIE http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Βρυξέλλες (BE)
30 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου	Ετήσιο Συνέδριο Urbact	Λιέγη (BE)
31 Ιανουαρίου 2011 – 1 Φεβρουαρίου 2011 (αναμένεται επιβεβαίωση)	5ο Φόρουμ Συνοχής	Βρυξέλλες (BE)

Πρόσθετες πληροφορίες για τις εκδηλώσεις αυτές μπορείτε να βρείτε στην ενότητα Agenda στον ιστότοπό μας Info regio:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/

Σε μια από τις μεταγενέστερες εκδόσεις του Panorama, σκοπεύουμε να εξετάσουμε πώς η παγκόσμια οικονομική κρίση, η οποία ξεκίνησε το 2008, αποκάλυψε εγγενείς διαρθρωτικές αδυναμίες σε πολλές χώρες και περιφέρειες στην Ευρώπη, ανεξάρτητα από το επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής τους ανάπτυξης. Θα αναλυθούν οι διάφορες αποκρίσεις που διατίθενται μέσω της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής και το Panorama θα δεχτεί με χαρά απόψεις και παραδείγματα προγραμμάτων σχετικών με αυτό το θέμα.

Αν θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας κάποιο ενδιαφέρον έργο σχετικά με τους προαναφερθέντες τομείς, να θέσετε ερωτήσεις ή να διατυπώσετε τις απόψεις σας σχετικά με αυτό ή οποιοδήποτε άλλο ζήτημα που άπτεται της περιφερειακής πολιτικής, επικοινωνήστε μέσω της διεύθυνσης:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8138

© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 2010
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής

■ Υπηρεσία Εκδόσεων

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής
Μονάδα Β.1 – Επικοινωνία, Πληροφόρηση και Επικοινωνία με Τρίτες Χώρες
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41
B-1040 Brussels
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm